Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	**Midtre Nordland nasjonalparkstyre**
Møtested:	Møterom, Rognan hotell, Håndverkeren 14, 8250 Rognan
Dato:	28.10.2025
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Dagen før styremøtet, 27.oktober, er det fellesdag med rådgivende utvalg på Nordland nasjonalparksenter fra 11.30. Se egen invitasjon.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 45/2025	Godkjenning av innkalling / protokoll		
ST 46/2025	Delegerte saker		
DS 51/2025	Innvilget - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Sjunkhatten nasjonalpark - Lars-Magnus Kvamme		2024/4224
DS 52/2025	Innvilget - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - Sørfold - utsetting av viltkamera - Paul Vassvik		2025/6218
DS 53/2025	Innvilget - motorferdsel langs anleggsvei til Nedre Naver - MIDNOR - Láhko nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskriften - Glomfjord Røde Kors		2018/6484
DS 54/2025	Innvilget - MIDNOR - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - oppføring av ny bru og helikoptertransport - telegrafruta over Saltfjellet som historisk vandrerute - Paul Bakke		2025/6528
DS 55/2025	Innvilget - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskriften - Arctic Aviation AS		2023/31075
DS 56/2025	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel i forbindelse med uttransport av skutt elg - Lars Kristian Bjellånes		2021/6035
DS 57/2025	Vedtak - landing med helikopter - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - hogst av ved - Rago nasjonalpark - Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening		2020/7689
DS 58/2025	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen- Ruffedalen naturreservat - presisering angående leiekjører tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter og vintermerking av løyper		2015/7487
DS 59/2025	Omgjøring av eget vedtak - Láhko nasjonalpark - Langvassdalen- Ruffedalen naturreservat - Tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter og vintermerking av løyper - Glomfjord jeger- og fiskerforening		2015/7487
DS 60/2025	Vedtak - uttak av bjørk til ved rundt Storskoghytta - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - hogst av ved - Rago nasjonalpark - Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening		2020/7689

DS 61/2025	Sjunkhatten nasjonalpark - utfrakt av felt hjortevilt - Statskog		2025/7119
DS 62/2025	Sjunkhatten nasjonalpark - Innvilget forlenget tillatelse til bruk av helikopter for arbeid på høyspentlinje - MIDNOR - Stram AS		2025/2115
DS 63/2025	Junkerdalsura naturreservat - tillatelse til motorisert utfrakt av felt hjortevilt - Statskog		2023/566
DS 64/2025	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon fra verneforskriften til landing med helikopter - Recover AS		2025/6365
DS 65/2025	Tillatelse til bruk av helikopter for arbeid på høyspentlinje - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - motorferdsel - Stram AS		2025/2115
DS 66/2025	Láhko nasjonalpark - avslag på søknad om utfrakt av felt hjortevilt - Statskog SF		2025/7118
DS 67/2025	Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark/Gåsvatnan landskapsvernområde -tillatelse til motorisert utfrakt av elg - Statskog		2013/5948
DS 68/2025	Stor-Graddis naturreservat -Tillatelse til utfrakt av felt hjortevilt - Statskog SF		2025/7115
DS 69/2025	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon til uttransport av felt hjortevilt med ATV med belter og snøskuter - Statskog SF		2025/7244
DS 70/2025	Vedtak - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Lahko nasjonalpark - Glomfjord jeger- og fiskerforening		2015/7487
ST 47/2025	Referatsaker		
RS 18/2025	Sjunkhatten nasjonalpark - Forhåndsvarsel om pålegg - retting av platting - ***** *****	X	2025/7547
RS 19/2025	Tilleggsuttalelse 202009204 - Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Storglomfjordutbyggingen		2025/4041
ST 48/2025	Sjunkhatten nasjonalpark - flytting av gjeterhytte i Heggvassbotn - Duokta reinbeitedistrikt		2025/6668
ST 49/2025	Midtre Nordland nasjonalparkstyre- høringsuttalelse til melding med forslag til utredningsprogram- Stelåga kraftverk		2025/5269
ST 50/2025	Gåsvatnan landskapsvernområde - Nordlund gård - Orienteringssak		2025/7986
ST 51/2025	Junkerdal nasjonalpark - Klage på pålegg om stans av byggearbeid - ***** ***** ***** ***** *****	X	2015/2032
ST 52/2025	Saltfjellet landskapsvernområde- Dispensasjon fra verneforskriften til oppsett at båthus ved Nedre Viskisvann- Bjørn Karslen og Svein		2025/2939

	Gunnar Albrigtsen
ST 53/2025	Eventuelt

ST 45/2025 Godkjenning av innkalling / protokoll
ST 46/2025 Delegerte saker
DS 51/2025 Innvilget - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Sjunkhatten nasjonalpark - Lars-Magnus Kvamme
DS 52/2025 Innvilget - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - Sørfold - utsetting av viltkamera - Paul Vassvik
DS 53/2025 Innvilget - motorferdsel langs anleggsvei til Nedre Naver - MIDNOR - Láhko nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskriften - Glomfjord Røde Kors
DS 54/2025 Innvilget - MIDNOR - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - oppføring av ny bru og helikoptertransport - telegrafruta over Saltfjellet som historisk vandrerute - Paul Bakke
DS 55/2025 Innvilget - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - dispensasjon fra verneforskriften - Arctic Aviation AS
DS 56/2025 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel i forbindelse med uttransport av skutt elg - Lars Kristian Bjellånes
DS 57/2025 Vedtak - landing med helikopter - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - hogst av ved - Rago nasjonalpark - Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening
DS 58/2025 Láhko nasjonalpark - Langvassdalen- Ruffedalen naturreservat - presisering angående leiekjører tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter og vintermerking av løyper
DS 59/2025 Omgjøring av eget vedtak - Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter og vintermerking av løyper - Glomfjord jeger- og fiskerforening
DS 60/2025 Vedtak - uttak av bjørk til ved rundt Storskoghytta - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - hogst av ved - Rago nasjonalpark - Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening
DS 61/2025 Sjunkhatten nasjonalpark - utfrakt av felt hjortevilt - Statskog
DS 62/2025 Sjunkhatten nasjonalpark - Innvilget forlenget tillatelse til bruk av helikopter for arbeid på høyspentlinje - MIDNOR - Stram AS
DS 63/2025 Junkerdalsura naturreservat - tillatelse til motorisert utfrakt av felt hjortevilt - Statskog
DS 64/2025 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon fra verneforskriften til landing med helikopter - Recover AS
DS 65/2025 Tillatelse til bruk av helikopter for arbeid på høyspentlinje - MIDNOR - Sjunkhatten nasjonalpark - motorferdsel - Stram AS
DS 66/2025 Láhko nasjonalpark - avslag på søknad om utfrakt av felt hjortevilt - Statskog SF
DS 67/2025 Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark/Gåsvatnan landskapsvernområde -tillatelse til motorisert utfrakt av elg - Statskog
DS 68/2025 Stor-Graddis naturreservat -Tillatelse til utfrakt av felt hjortevilt - Statskog SF
DS 69/2025 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon til uttransport av felt hjortevilt med ATV med belter og snøskuter - Statskog SF
DS 70/2025 Vedtak - MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Lahko nasjonalpark - Glomfjord jeger- og fiskerforening
ST 47/2025 Referatsaker

Fra: Lium, Sigrid[]
Sendt: 05.09.2025 10:07:00
Til: nve@nve.no[nve@nve.no]
Kopi: Martina Halhjem Grøttå[marg@nve.no];
Tittel: Tilleggsuttalelse 202009204

Hei!

Takk for interessante og informative dager på befaring i slutten av august.
Med bakgrunn i befaringen har Midtre Nordland nasjonalparkstyre valgt å komme med en tilleggsuttalelse til saken som jeg sender her på vegne av styret, se vedlegg.
Med vennlig hilsen

Sigrid E. Lium

Nasjonalparkforvalter

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Telefon: 75 53 15 08
E- post: sigrid.lium@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/Midtre-Nordland

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Saltfjellveien 2035
8255 Røkland

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +4775531508
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksbehandler Sigrid Lium **Vår ref.** 2025/4041 **Deres ref.** **Dato** 04.09.2025

Tilleggsuttalelse - Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Storglomfjordutbyggingen

Viser til befaring i uke 34 med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i forbindelse med revisjon av konsesjonsvilkår for Storglomfjordutbyggingen. Midtre Nordland nasjonalparkstyre takker for en interessant og relevant befaring som ga større innsikt i prosessen, konsesjonen og de ulike kravene fremmet til revisjon av konsesjonsvilkårene. Det ble ved avslutning av befaringen åpnet for at deltagerne kunne komme med eventuelle nye innspill eller presiseringer til prosessen i etterkant av befaringen.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre står ved tidligere høringsuttalelse til saken, men ønsker å komme med noen tilleggsuttalelser.

I vår høringsuttalelse uttalte vi oss ikke om bekkeinntakene i Gråtåga og Blakkåga, og fremmet krav om minstevannføring. Gråtåga ligger utenfor våre verneområder, mens Blakkåga er en sentral del av Blakkådalen naturreservat der hele dalføret er vernet. Det er ikke ønskelig med større tekniske inngrep i verneområdene, heller ikke naturreservat. Vi ber likevel NVE om å gjøre en vurdering av konsekvensene manglende vannføring i øverste del av Blakkåga (og Gråtåga) har for økosystemene i dalføret. Det vises til hensyn for landskap, friluftsliv og turisme i konsesjonssaken. Vi kan støtte vurderingen om begrenset effekt av minstevannføring for friluftsliv og turisme, spesielt med tanke på at tilsiget nedover i dalføret gir relativt god vannføring i nedre deler av Blakkåga, og at det er få turister som beveger seg til de øverste delene av dalføret og Blakkåga. Vi er derimot usikre på premisset om at det har liten innvirkning på landskapet og økosystemene. Fraværet av vann i bekkeleie vil påvirke mikroklimaet og økosystemene lokalt. Dette kan gi negative effekter for insekter, planteliv og fugleliv. Vi er usikre på potensielle ringvirkninger av dette i både naturreservatet og omkringliggende områder som går inn i Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark ved Blakkåga og Láhko nasjonalpark ved Gråtåga. Vi ber derfor NVE gjøre en vurdering av dette i forbindelse med vurderingen av mulig minstevannføring i Blakkåga (og Gråtåga).

Besøket til Fykantrappa tydeliggjorde for oss utfordringene knyttet til en gjenåpning av Fykantrappa, samtidig fastholder vi tidligere høringsuttalelse om fordelene ved åpning av trappa for kanalisering av turisme til mulig mindre sårbar natur og randsonen til Láhko nasjonalpark. Vi mener det vil være interessant og relevant med en ny geologisk vurdering av området og mulige tiltak for å muliggjøre en gjenåpning av Fykantrappa.

Avfallshåndtering ble diskutert ved Storglomdemningen. Vi har opprettet dialog med Statkraft i etterkant av befaringen om innmeldt søppel i Láhko nasjonalpark. Vi forventer at Statkraft som konsesjonær tar ansvar for og rydder opp i eget søppel fra anleggsvirksomheten, og antar at dette ligger inne som forventing også i konsesjonsvilkårene.

Det var på befaringens andre dag et lengre stopp ved Storglomvassdemningen. Vi har i tidligere høringsuttalelse uttalt oss om parkeringsplassene i området, også nede ved Namnlausvatnet. Befaringen tydeliggjorde et prekært behov for å få på plass en helhetlig plan for hele området som ivaretar de ulike aktørenes interesser i området. Vi ser klare utfordringer for reindrifta med dagens organisering av området, manglende merking av stier og informasjon om ulik aktivitet. Vi ser også at Statkraft som konsesjonær vil kunne ha tilsvarende utfordringer i sin drift som følge av manglende informasjon, merking/ skilting og helhetlig plan for området. Dagens løsning med manglende informasjon, parkering og stier «litt over alt» skaper utfordringer for aktørenes virksomhet, og skaper unødvendig slitasje og forstyrrelser på verneverdiene i Láhko, inkludert sårbar geologi og plantearter, fugle- og dyreliv (inkludert tamrein). Alle de involverte aktørene har behov for at informasjon om aktiviteter i og nær området samles på en god måte slik at alle besøkende nås med nødvendig informasjon for å kunne bruke områdene til det beste for alle parter. Her vil konsesjonær Statkraft som eier av anleggene være helt sentral i arbeidet, og vi ber NVE vurdere om det er relevante tiltak å legge til i konsesjonsvilkårene rundt dette området.

Med hilsen

Inga- Lill Sundset
Styreleder
Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
marg@nve.no

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/6668-5

Saksbehandler: Guro Aalstad

Dato: 24.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	48/2025	28.10.2025

Sjunkhatten nasjonalpark - flytting av gjeterhytte i Heggvassbotn - Duokta reinbeitedistrikt

Forslag til vedtak

Duokta reinbeitedistrikt ved Mats Jonas Pavall gis tillatelse til å rive gjeterhytta ved Heggvassbotn og sette opp ny ca. 250 meter lenger nord. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften til Sjunkhatten nasjonalpark § 3 punkt 1.3 bokstav h).

Vilkår:

- Den nye gjeterhytta skal være ferdig bygget og den gamle hytta skal være revet innen 1.november 2028.
- Den nye gjeterhytta skal plasseres ca. 250 meter nord for nåværende gjeterhytte
- Den gamle gjeterhytta skal fjernes når den nye hytta er ferdig.
- Alle spor etter den gamle gjeterhytta skal fjernes. Søppel og overskuddsmateriell fraktes ut av nasjonalparken rett etter arbeidet er fullført. Det tillates ikke at dette graves ned eller deponeres innenfor nasjonalparken.
- Den nye gjeterhytta skal ikke være større enn 6x6 meter, i tillegg til en utedo på 2x2 meter.
- Frakt av materialer i forbindelse med byggearbeidet skal gjøres på snødekt mark
- Taktekking skal utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.
- Eksisterende terreng og vegetasjon skal bevares i størst mulig grad.
- Tiltaket skal ikke påvirke kulturminnene og tilhørende sikringssone i området.

Bakgrunn

Duokta reinbeitedistrikt ved Mats Jonas Pavall søker 27. august om å flytte gjeterhytta ved Heggvassbotn i Bodø kommune (1804-141/1) ca. 250 meter nord for nåværende gjeterhytte.

Duokta reinbeitedistrikt har en gjeterhytte ved Heggvassbotn i Sjunkhatten nasjonalpark som er godkjent reindriftshytte etter reindriftsloven. Hytta brukes under samling av rein på sommeren og høsten, først og fremst i forbindelse med barmarkssamling. Under samling trenger reineierne et sted å bo og overnatte. Det er snakk om et fåtall overnattinger per år i mindre omfang enn en vanlig fritidshytte. Samlingen foregår til fots, og det er langt til nærmeste bosted, både fra Heggvassbotn og fra de viktigste oppsamlingsområdene i Bogvassdalen, Sørfjorden, Blombakkfjell og Stordalen/Stordalfjell. Det vil ta en hel dag å komme seg til og fra Heggvassbotn til fots med tunge ryggsekker, noe som betyr at det ikke blir tid til å gjøre det viktigste reindriftsarbeid hvis de ikke har et sted å overnatte, tørke klær eller oppbevare mat og utstyr. Gjeterhytta fungerer også som lager for viktige forsyninger og utstyr og gir ly under uvær. Den har derfor stor betydning for reinbeitedistrikres sikkerhet i fjellet.

Den nåværende gjeterhytta står ugunstig til og er utsatt for mye slitasje fra vær og vind. Dette har ført til at hytta har fått skader som krever full utbedring. For å unngå at hytta står like utsatt til etter renovering, ønsker Duokta å flytte den til et bedre egnet sted. De har funnet ut at det er best å rive den gamle og sette gjeterhytta på en plass som er bedre egnet og mindre værutsatt.

Søker ønsker å plassere den nye hytta omtrent der den grønne pilen på kartet er. Dette er ca. 250 meter nord for nåværende gjeterhytte, vist på kartet som svart firkant. Den nye gjeterhytta må kunne barduneres fast i stein. Plasseringen kan derfor ikke kartfestes helt nøyaktig på meteren. Området for den nye gjeterhytta er valgt grunnet nærhet til rennende vann og ly for vær.

Hytta blir av samme størrelse som nåværende gjeterhytte, men vil bli fraktet opp i elementer. Nåværende gjeterhytte har ytre mål på 8x4,45 m, med et totalareal på 35,6 m^2. Den nye hytta fraktes opp i elementer, og vil av den grunn ha utvendig mål på 6x6 m, totalt 36m^2. I tillegg skal det bygges en utedo på ca. 2x2 m. Duokta har tenkt å rive den gamle gjeterhytta etter at den nye gjeterhytta er bygd på ny plass. Dette gjør det mulig å oppholde seg i den gamle hytta mens den nye bygges. Det er en del inventar og materiell fra den gamle hytta som kan gjenbrukes. Det kan være skadelig å la dette materialet ligge ute mens den nye hytta blir bygd. Det er derfor mer praktisk rive den gamle hytta når den nye hytta er satt opp.

Figur 1: Kart over området med nåværende gjeterhytte (svart firkant), ny plassering på gjeterhytta (grønn pil) og en gammel nedfalt gamme (sirkelen med svart punkt).

Søknaden skal også bli behandlet av Bodø kommune, herunder plan, bygg og eiendom i tillegg til vann og avløp, Statskog SF Nordland, Sametinget og landbruks- og reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Nordland. Så langt har Sametinget og Statsforvalteren gitt uttalelser angåendene saken.

I området det søkes om å flytte gjeterhytta befinner det seg flere samiske kulturminner: gamle gammetomter, melkegrop og beingjemmer. Disse er Duokta reinbeitedistrikt klare over at befinner seg i området, og de vil ikke plassere hytta slik at kulturminnene blir berørt eller skadet. Sametinget er kulturminnemyndighet for samiske kulturminner, og har gitt en uttalelse om søknaden: «Slik søkerne beskriver prosjektet, er de klar over kulturminnet, og Sametinget forutsetter at både kulturminnet og sikringssonen på fem meter respekteres. Med denne forutsetning har ikke Sametinget noen innvendinger til flytting av hytta.»

Statsforvalteren i Nordland har også gjort en reindriftsfaglig vurdering av søknaden med hensyn til reindriftsloven. I uttalelsen kommer det frem at det tidligere har blitt gjort vurderinger av behovet for hytta og nødvendige tillatelser ble gitt. Den svært begrensede flyttingen det nå søkes om, med samme størrelse og utforming som tidligere gjør at hytta blir liggende i samme landskapsrom og dekke det samme behovet. Statsforvalteren vurderer derfor at dette er innenfor den eksisterende godkjenningen, og det vil ikke være behov for å gjøre en ny reindriftsfaglig vurdering.

Grunnlaget for avgjørelsen
Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter Sjunkhatten nasjonalpark, og skal behandle søknader om oppføring av varige og midlertidige bygninger i verneområdet.

Formål
Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:
- *bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,*
- *bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,*
- *bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,*
- *bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,*
- *bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,*
- *bevaring og sikring av kulturminner,*
- *bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.*

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljøet eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. I

Sjunkhatten nasjonalpark er det forbudt med inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige og midlertidige bygninger jf. § 3 punkt 1.1 i verneforskriften til Sjunkhatten nasjonalpark. Likevel åpner verneforskriften for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift, jf. § 3 punkt 1.3 bokstav h. I tillegg kan forvaltningsmyndigheten også gi tillatelse til riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk, jf. § 3 punkt 1.3 bokstav o.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 jf. naturmangfoldloven § 7.

Vurdering
Duokta reinbeitedistrikt driver reindrift i Sjunkhatten nasjonalpark. Distriktet strekker seg fra grensen mot Sverige i øst og helt ut mot kysten i vest. Det er flere viktige beiteområder innenfor nasjonalparken, og i tillegg viktige trekkleier og kalvingsområder. Bruken av de ulike områdene styres av klima- og årstidsvariasjoner, og forskjeller i disse fra år til år.

I forvaltningsplanen til Sjunkhatten nasjonalpark står det følgende om reindriften i verneområdet:
«Innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål skal ikke forvaltningen av Sjunkhatten nasjonalpark være til hinder for utviklingen av en bærekraftig og miljøtilpasset reindriftsnæring. Områdene innenfor nasjonalparken skal forvaltes slik at naturgrunnlaget for samisk kultur bevares.»

Reindrifta kan ha behov for oppføring av gjeterhytter, anlegg eller innretninger. Dette er søknadspliktig og forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til dette dersom det er nødvendig for utøvelse av reindrift, og ikke i strid med verneformålet. Behovet for en gjeterhytte er allerede vurdert av reindriftsavdelingen til Statsforvalteren i Nordland ved etablering av nåværende hytte, og ansees derfor som legitimt.

Forvaltningsplanen vektlegger at reindriften i all hovedsak reguleres gjennom «lov om reindrift», men hvis dette kommer i konflikt med verneforskriften vil verneforskriften være bestemmende. Vurderingen om å gi tillatelse til flytting av gjeterhytta ved Heggvassbotn skal derfor basere seg på om tiltaket vil ha en negativ påvirkning på verneformålet og verneverdiene i Sjunkhatten nasjonalpark. For forvaltningen vil bevaring av de urørte landskapsrommene, hensynet til sårbare arter og hensynet til karstlandskapet være retningsgivende ved eventuelle søknader om inngrep. Søknad om oppføring av anlegg som strider med verneformålene må påregne avslag.

I Heggvassbotn er det ikke registrert noen viktige områder for grotter, karst eller kvartærgeologiske formasjoner. I området ned mot Heggmovatnet er det registrert naturtypen gammel barskog, som er en viktig naturtype å ivareta. Det er god avstand mellom den nåværende gjeterhytta, plassering til den nye gjeterhytta og den gamle barskogen. Denne naturtypen vil derfor hverken bli påvirket ved bygging av ny gjeterhytte eller rivingen av den gamle. I området rundt Heggmovatnet er det registrert noen sårbare og nært trua arter. Likevel vil ikke den nye plasseringen av gjeterhytta ha noen nevneverdig negativ påvirkning på disse artene.

Ved å flytte gjeterhytta vil ikke landskapets karakter bli endret i noen særlig grad. Plasseringen på den nye hytta vil ikke ha noen avgjørende effekt på hvordan landskapet oppfattes, så lenge alle spor etter den gamle hytta forsvinner. Antall

bygninger i verneområdet vil ikke øke, og arealet på det nye gjeterhytta vil bli tilsvarende den gamle. Ved å flytte gjeterhytta til en plassering som er mer i ly for vær og vind, kan behovet for vedlikehold bli mindre, og dermed vil det på sikt føre til mindre motorisert ferdsel i forbindelse med slikt arbeid. Den nye plasseringen av gjeterhytta vil ikke medføre mer aktivitet enn den som allerede er i forbindelse med reindriften, og vil i utgangspunktet ha samme funksjon som nåværende gjeterhytte.

Duokta reinbeitedistrikt søker om tillatelse til å flytte en eksisterende gjeterhytte 250 meter lenger nord. Selve plasseringen på den nye hytta vil ikke være en belastning på verneverdiene i Sjunkhatten nasjonalpark. Likevel er det også viktig å vurdere effekten på naturmiljøet av aktivitetene tilknyttet denne prosessen. I søknaden kommer det frem at frakten av materialet vil bli gjort med snøskuter på vinterføre. I utgangspunktet er all motorisert ferdsel forbudt i Sjunkhatten nasjonalpark, jf. § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften til Sjunkhatten nasjonalpark. Samtidig er ikke disse bestemmelsene i pkt. 6.1 til hinder for nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med utøvelse av reindrift, jf. § 3 pkt. 6.2 bokstav b) i verneforskriften. Gjeterhytta er nødvendig i forbindelse med utøvelse av reindrift, og kjøring på vinterføre i forbindelse med riving og etablering av ny gjeterhytte er derfor direktehjemlet i verneforskriften til Sjunkhatten nasjonalpark. Dersom det blir behov for helikopter for frakt av materialer, skal dette søkes om til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Naturverdiene i området hvor tiltaket skal gjennomføres er godt kartlagt, og tiltaket vil ikke påføre verneverdiene nevneverdig negativ effekt. Kunnskapsgrunnlaget i denne vurderingen er hentet fra karttjenestene Nordlandsatlas naturvernkart og reindriftskart, Artsdatabankens sensitive artsdata og Riksantikvarens lukkede karttjeneste for kulturminner. Kravet til vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfold i naturmangfoldloven § 8 vurderes som oppfylt, i den grad det er rimelig for sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Med hensyn til føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9, er det satt begrensinger gjennom vilkårene i denne tillatelsen. Det omsøkte tiltaket må vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Omsøkt tiltak ligger i et område hvor det generelt er lite menneskelig aktivitet. En ny plassering av gjeterhytta, samt riving av den gamle, vil ikke endre den samlede belastningen på økosystemet i området. Vi minner om at tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter, jf. nml. § 11. Nml § 12 er ikke relevant i denne saken.

Konklusjon
Duokta reinbeitedistrikt ved Mats Jonas Pavall gis tillatelse til å bygge ny gjeterhytte ca. 250 meter nord for nåværende gjeterhytte, samt rive den gamle gjeterhytta etter den nyte hytta er ferdig. Tillatelsen gis med vilkår.

Klageadgang:
Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir opphevet eller endret, vil klagen bli oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/5269-3

Saksbehandler: Marte Brekke

Dato: 14.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	49/2025	28.10.2025

Midtre Nordland nasjonalparkstyre- høringsuttalelse til melding med forslag til utredningsprogram- Stelåga kraftverk

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre sender fremlagte brev med uttalelse til melding med forslag til utredningsprogram for Stelåga kraftverk.

Styreleder signerer brevet og sekretariatet sender brevet på vegne av styret innen utsatt frist den 29. oktober 2025.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser til melding med forslag til utredningsprogram for Stelåga kraftverk. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for blant annet Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde, som begge kan bli berørt av kraftutbyggingen. Nasjonalparkstyret skal være involvert i saker som kan berøre verneverdier i de områdene som styret har forvaltningsmyndighet i.

Nasjonalparkstyret sendte 27.06-2025 en henvendelse til Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) og ba om utsatt høringsfrist. Nasjonalparkstyret fikk utsatt høringsfrist til 29.11-2025.

Vedlagt ligger forslag til høringssvar, samt Melding med forslag til utredningsprogram for Stelåga Kraftverk i Rødøy kommune, Nordland fylke.

Klageadgang:
Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir opphevet eller endret, vil klagen bli oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Miljødirektoratets forslag om utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med tilgrensende verneområder i Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommuner i Nordland fylke

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røkland

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Høringsuttalelse til melding med forslag til utredningsprogram for bygging av Stelåga kraftverk i Rødøy kommune

Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser til høring av melding om Stelåga kraftverk med forslag til utredningsprogram. Nasjonalparkstyret fikk utsatt høringsfrist til 29. oktober 2025.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for blant annet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde, som begge kan bli berørt av kraftutbyggingen. Nasjonalparkstyret skal være involvert i saker som kan berøre verneverdier i de områdene som styret har forvaltningsmyndighet i. Fremtidige høringer som angår nasjonalparkstyrets verneområder, skal derfor stiles direkte til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt melding fra Blåfall AS om bygging av Stelåga kraftverk i Rødøy kommune. Hensikten med kraftverket er å utnytte fallet mellom Storvikåvatnet og Melfjorden. Planen er å overføre vann fra Ytre Stelåvatnet til Mellombekken, og videre til Stelåvatnet via to tuneller. Stelåvatnet er foreslått regulert med fire meter, og herfra skal vannet overføres til Storvikåvatnet via tunnel. Den totale lengden på overføringstunnelene er estimert til 1320 meter. Det vil være behov for å etablere infrastruktur som blant annet terskler, inntak og lukehus. Kraftverk og vannvei skal bygges i fjellet. Påhugget er antatt cirka 300 meter fra Ryneset nede i Melfjorden. Både ved påhugget og oppe på fjellet vil det bli behov for å etablere massedeponier.

Med bakgrunn i meldingen ønsker nå NVE innspill på om forsalget til utredningsprogram faktisk vil få frem de ulike allmenne interessene i tiltaksområdet som kan bli påvirket av utbyggingen. Det fremgår også av meldingen at, dersom berørte regionale eller statlige myndigheter mener at tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor deres ansvarsområde, skal dette fremgå av høringsuttalelsen.

Midtre Nordland nasjonalparkstyrets innspill til forslag om utredningsprogram

Klima- og miljødepartementet har delegert myndigheten for 14 ulike verneområder til Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Nasjonalparkstyret er lokalt forankret og består av representanter fra kommuner, fylkeskommune og Sametinget. Styret har forvaltningsansvar for blant annet Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde, som begge grenser til tiltaksområdet.

Nasjonalparkstyrets oppgave er å gjennomføre en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene i samsvar med verneforskriftene, og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser. Arealendringer regnes i dag som den største trusselen mot naturmangfold. Nedbygging av natur ødelegger, deler opp og reduserer kvaliteten på leveområdet for både planter og dyr. Nasjonalparker opprettes for å sikre at større

sammenhengende naturområder, med viktige leveområder for ulike arter, naturtyper og for at velfungerende økosystemer bevares for fremtiden. Intakte økosystemer har ikke bare uvurderlig egenverdi, de leverer også livsviktige tjenester til samfunnet som rensing av luft og vann og beskyttelse mot erosjon og flom. Intakt natur har også stor betydning for fysisk og mental helse, gjennom naturopplevelse og rekreasjon. Nasjonalparkstyrets fremste oppgave er å sikre at disse felles godene, og høyst viktige verdiene bevares for fremtiden.

Selv om tiltaksområdet i dag ligger utenfor vernegrensene, kom det klart frem i revisjonsprosessen for Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark at Melfjordområdet har kvaliteter som gjør området aktuelt for vern. Blant annet gjenspeiler opprettelsen av Nattmoråga landskapsvernområde i 2020 nettopp dette. I Miljødirektoratets forslag til utvidelse av Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark, tilrådde også direktoratet å innlemme både Ytre- og Indre Stelåga med nedbørsfelt gjennom utvidelse av nasjonalparken, og ved opprettelse av Melfjorden landskapsvernområde. Av politiske årsaker ble området likevel ikke vernet.

Nasjonalparkstyret forvalter verneområdene etter naturmangfoldloven, gjennom spesifikke verneforskrifter for det enkelte verneområdet. Styret har dermed ikke myndighet utover verneområdenes fastsatte grenser. Når tiltak iverksettes nært vernegrensene, vil dette i mange tilfeller kunne påvirke naturen i et verneområde. Av den grunn vil Midtre Nordland nasjonalparkstyre understreke viktigheten av at de faktiske påvirkningene en vannkraftutbygging kan ha på verneverdier innenfor Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark og Nattmoråga landskapsvernområde utredes grundig i videre prosess. Tiltaket må sees i sammenheng med samtlige punkter i verneformålene for de tilgrensende verneområdene.

Den delen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark som grenser mot Melfjorden, samt Nattmoråga landskapsvernområde fremstår i dag som svært utilgjengelig, og området er lite besøkt. Denne urørtheten representerer i seg selv en verdi. Dersom utbyggingen fører til at dette området tilgjengeliggjøres i større grad, kan bruken av området endre seg. Dette kan få betydning for både verneverdier og forvaltningen av området. Med bakgrunn i dette ber nasjonalparkstyret også om at dette forholdet belyses grundig i utredningsfasen.

Det er naturlig å se naturinngrep som skal utnytte en naturressurs opp mot stabiliteten i den aktuelle ressurstilgangen. Dersom vannressursen som skal utnyttes er en kombinasjon av vann fra nedbørsfeltet i området og smeltevann fra Svartisens brearmer som drenerer ned mot tiltaksområdet, så er det etter vårt syn viktig å beregne hvorvidt kraftanlegget har livets rett dersom ressurstilgangen fra Svartisen stopper, eller begrenses som følge av endret klima.

Det er verdt å merke seg at det i naturmangfoldlovens § 49 er fastsatt en særskilt bestemmelse for inngrep utenfor verneområder som kan påvirke verneverdiene i et verneområde. Aktuelle myndigheter skal etter denne bestemmelsen legge vekt på et tiltaks påvirkninger på verneverdier, i en vurdering av om tillatelse bør gis. Sett i lys av at man nå står overfor en kontrafaktisk situasjon, med vannkraftutbygging der det opprinnelig var tiltenkt naturvernområde, mener vi dette må ilegges stor betydning i denne saken.

Med hilsen,

Inga-Lill Sundset

Styreleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Melding med forslag til utredningsprogram for Stelåga kraftverk i Rødøy kommune, Nordland fylke

25. februar 2025

Oppdragsgiver:	Stelåga Kraftverk AS (Blåfall AS)
Oppdragsgivers kontaktperson:	Teknisk: Rune Sveinsen / Annet: Øistein Mathisen
Rådgiver:	Norconsult AS, Kjørboveien 22, NO-1337 Sandvika
Oppdragsleder:	Nina Olafsson
Fagansvarlig:	Eirik Bjerke Thorsen
Andre nøkkelpersoner:	Amalie Hjorteland, Magne Haukås

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
J01	2024-01-24	Til bruk	Amalie Hjorteland Magne Haukås Jon Olav Stranden	Eirik Bjerke Thorsen Oline Kleppe	Nina Olafsson
D01	2024-01-18	For godkjennelse hos oppdragsgiver	Amalie Hjorteland Magne Haukås Jon Olav Stranden	Eirik Bjerke Thorsen Oline Kleppe	Nina Olafsson

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Formålet med denne meldingen er å informere alle relevante myndigheter, grunneiere, organisasjoner og befolkningen i området om at planleggingen av Stelåga kraftverk har startet. Gjennom meldingen ønsker Blåfall at interessenter skal bli kjent med utbyggingsplanene, og dermed kunne bidra med innspill til et utredningsprogram. Hensikten med utredningsprogrammet er å klarlegge de virkninger som utbyggingen kan gi, og vil danne grunnlaget for konsekvensutredninger som skal gjennomføres.

Blåfall planlegger å bygge Stelåga kraftverk, som skal utnytte fallet mellom Storvikåvatnet (+648) og Melfjorden. Det er planlagt å overføre vann fra Ytre Stelåvatnet til Mellombekken og videre til Stelåvatnet ved hjelp av to korte tunneler. Stelåvatnet er foreslått regulert med 4m (2 m oppdemming og 2 m senking), noe som gir et magasinvolum på 3,5 mill.m3. Fra Stelåvatnet overføres vannet videre til Storvikåvatnet via en tunnel. Total lengde på overføringstunnelene er 1320 meter. Se ellers figur 1-3 lenger ned for skisse av prosjektet.

Kraftverket planlegges med installert effekt 18,2 MW og beregnes å produsere ca. 65,8 GWh/år. Med en utbyggingskostnad på ca. 280,7 mill. kroner gir dette en utbyggingspris på 4,26 kr/kWh. Vannveien og kraftverket bygges i fjell. Fra kraftstasjonen føres vannet gjennom en kombinert avløp- og adkomsttunnel ut i Melfjorden. Påhugg er antatt ved Melfjorden, ca. 300 m nord for Ryneset. Eksisterende hyttevei oppgraderes og forlenges frem til påhugget. Det bygges ikke adkomstveier til inntaket eller til reguleringsmagasinet oppe på fjellet, annet enn midlertidige lokale transportveier i anleggsperioden.

Resterende transportbehov oppe på fjellet blir dekket av helikopter.

Kraftverket blir tilknyttet nettet gjennom en 22 kV jordkabel langs adkomstveien i tunnelen, og fra tunnelportalen føres krafta videre langs den nye adkomstveien og videre langs offentlig vei og så langs den nye adkomstveien til Melfjordbotn kraftverk og Gjervalåga kraftverk. Jordkabelen blir om lag 3,5 km lang og ender opp ved en ny transformatorstasjon som blir etablert, litt vest av inntaksområdet til Melfjordbotn kraftverk, for felles nett-løsning for alle fire kraftverkene i Melfjorden.

Melfjordbotn transformatorstasjon og linje herfra, gjennom Gjervaldalen (primært alternativ), til Smibelg trafostasjon blir omsøkt i eget prosjekt i samarbeid med nettselskapet Arva, som også er områdekonsesjonær. Melfjordbotn transformatorstasjon får trolig spenningsnivåene 22 kV og 132 kV, siden spenningsnivået i Smibelg transformatorstasjon også er 132 kV. Se ellers kap. 1.5.9 og vedlegg 2 og 3.

Det er få registrerte miljøverdier som kommer i konflikt med kraftverkutbyggingen, både av naturverdier på land, og naturmangfold i vann. Det er registrert en del sårbare og nær truede fuglearter i området, men denne delen av Melfjorden forventes ikke å være noe verdifullt hekkeområde. Fjorden utgjør funksjonsområde for næringssøk hele året. Eksisterende kunnskap er begrenset både for kulturminner og friluftsliv, og det forventes at det kan gjøres nye funn under samtlige fagtema i en konsekvensutredning. Det foreslås minstevannføring fra Stelåvatnet.

For å få tillatelse til bygging av Stelåga kraftverk må Blåfall AS ha konsesjon i henhold til vassdragsreguleringsloven. Som del av en konsesjonssøknad skal det utarbeides en konsekvensutredning iht. et fastsatt utredningsprogram. Denne meldingen inkluderer et forslag til utredningsprogram, som gjennom innspill fra NVE og høring kan justeres før endelig utredningsprogram fastsettes. Tilknytning av kraftverket til nettet vil kreve tillatelse etter energiloven.

1 Presentasjon av prosjektet

1.1 Formålet med meldingen

Formålet med denne meldingen er å informere alle relevante myndigheter, grunneiere, organisasjoner og befolkningen i området om at planleggingen av Stelåga kraftverk har startet. Gjennom meldingen ønsker Blåfall AS at interessenter skal bli kjent med utbyggingsplanene, og dermed kunne bidra med innspill til et utredningsprogram. Hensikten med utredningsprogrammet er å klarlegge de virkninger som utbyggingen kan gi, og det vil danne grunnlaget for konsekvensutredninger som skal gjennomføres.

Melding om utredning for Stelåga kraftverk følger NVEs veileder for konsesjonsbehandling av vannkraftsaker versjon 3 fra 2010. Krav om melding forekommer ved utbygging av vannkraftverk der årlig produksjon overstiger 40 GWh, jf. forskrift om konsekvensutredninger. Årsproduksjon er beregnet til 65,8 GWh for Stelåga kraftverk. Meldingen baseres på eksisterende kunnskap om området gjennom offentlige, kartfestede data.

1.2 Presentasjon av tiltakshaver

Blåfall AS har sitt utspring blant norske kraft-gründere og kobler sammen risikovillig kapital med småkraft-prosjekter for realisering, enten via nye konsesjonssøknader eller eksisterende konsesjoner. I mer enn 20 år har Blåfall AS samarbeidet med grunneiere over hele Norge. Teamet i Blåfall AS har opp gjennom årene bidratt til å utvikle og bygge flere enn 100 vannkraftverk. Stelåga Kraftverk AS eies av Blåfall AS.

Kontaktinformasjon til søker:

Navn: Stelåga Kraftverk AS
organisasjonsnummer: 932 683 911
Kontaktperson: Rune Sveinsen
E-post: rune@blaafall.no
Telefonnummer: 99 70 44 07
Hjemmeside: https://blaafall.no/

1.3 Begrunnelse for tiltaket

Blåfall AS i samarbeid med grunneiere jobber kontinuerlig med å finne, utvikle og bygge vannkraftprosjekter i hele Norge. I forbindelse med utvidelsen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark la arbeidsutvalget til rette for å opprettholde mulighet for vannkraftutbygging i Ytre Stelåga og Stelåga. Prosjektet vil bidra til å øke produksjonen av fornybar energi i Nordland på en bærekraftig måte. Hvis prosjektet bygges ut som meldt, vil energiproduksjonen øke med ca. 65,8 GWh/år, hvorav vinterproduksjon utgjør ca. 15,2 GWh/år og resterende 50,6 GWh/år utgjør sommerproduksjon. Prosjektet vil utnytte vannressurser på en effektiv måte og bidrar til langsiktig verdiskapning for samfunnet. Utbyggingen vil også gi et positivt bidrag til CO2 - fri, fornybar kraft-produksjon til landets kraftforsyning.

Den tekniske løsningen er i stor grad sammenfallende med søknad fra Rødøy-Lurøy kraftverk AS, (RLK), tilbake i 2006 om unntak fra Samla Plan. Forskjellen ligger i at foreliggende planer har noe høyere installert effekt, samtidig som antall meter senking er redusert. Høyere effekt medfører at en kan ha noe lavere reguleringshøyde og likevel få samme produksjon, akkurat slik som samfunnet etterspør. Samtidig vil økt senking medføre store inngrep og kostnader for å etablere minstevannføringsslipp. Dette lå ikke inne i RLK sine planer. RLK sin søknad om unntak fra Samla Plan ble for øvrig aldri sluttbehandlet siden Samla Plan som styringsverktøy ble avsluttet i 2016. Blåfall har likevel vurdert om større regulering, i form av økt oppdemming vil øke samfunnsnytten sammenlignet med det meldte prosjektet. Norconsult har gjort en slik uavhengig vurdering for oss, og konklusjonen er at ved å øke oppdemmingen fra 4 til 5 meter så vil produksjonen øke med 0,98 GWh til en kostnad på 7,56 kr/kWh. Vi vurderer ikke dette til å være en lønnsom utvidelse av reguleringen, og derfor er reguleringen som omsøkt på i alt 4 meter, med 2 meter oppdemming og 2 meter senking, som er det optimale i forhold til ressursutnyttelse og økonomi.

1.4 Geografisk plassering av planområdet

Det planlagte vannkraftverket ligger i Rødøy kommune i Nordland fylke, markert i Figur 1-1. Vannkraftverket skal utnytte vann fra Ytre Stelåvatnet, Stelåvatnet og Storvikåvatnet. Alle tre innsjøene har avrenning ned til Melfjorden. Storvikåvatnet, Stelåvatnet og Ytre Stelåvatnet er ikke inkludert i Verneplan for vassdrag, og ligger rett utenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og kjennetegnes av urørt natur og lite tekniske og menneskelige inngrep. Det går en 420 kV sentrallinje mellom vannene og Melfjorden, men området ligger ellers i registrert INON-område (Inngrepsfrie naturområder). På grunn av kraftlinja ligger deler av tiltaksområdet utenfor INON-område, men tiltaket vil endre grensene for tilstøtende områder og noe vil bortfalle. Nærmeste bebyggelse er Melfjordbotn som ligger 3,8 km sør-øst for Storvikåvatnet.

Figur 1-1: Geografisk plassering av Stelåga vannkraftverk, i Rødøy kommune.

Figur 1-2: Bilde av Stelåvatnet fra befaring juni 2023.

1.5 Anleggsbeskrivelse

1.5.1 Kort beskrivelse av Stelåga kraftverk

Stelåga kraftverk vil utnytte fallet mellom Storvikåvatnet (+648) og Melfjorden. Det er planlagt å overføre vann fra Ytre Stelåvatnet til Mellombekken og videre til Stelåvatnet ved hjelp av to korte tunneler. Stelåvatnet er foreslått regulert med 4 m (2 m oppdemming og 2 m senking), noe som gir et magasinvolum på 3,5 mill.m3. Fra Stelåvatnet overføres vannet videre til Storvikåvatnet via en tunnel. Se figur 1-3 nedenfor og vedlegg 1. Inntak til Stelåga kraftverk er planlagt på sørøstsiden av Storvikåvatnet. Storvikåvatnet reguleres ikke.

Fra inntaket føres vannet i en skrå/vertikal sjakt og en bratt trykktunnel til kraftstasjon i fjell. Det etableres en propp i tunnelen rett før kraftstasjonen, med innløpsrør mot turbinen. I kraftstasjonen installeres én Peltonturbin. Fra kraftstasjonen føres vannet gjennom en kombinert avløp- og adkomsttunnel ut i Melfjorden. Påhugg/tverrslag er antatt ved Melfjorden, ca. 300 m nord for Ryneset. Eksisterende hyttevei oppgraderes og forlenges til påhugget. Det bygges ikke adkomstveier til inntaket eller til reguleringsmagasinet oppe på fjellet, annet enn midlertidige lokale transportveier ifm. anleggsperioden. Resterende transportbehov oppe på fjellet blir ved bruk av helikopter i byggefasen og driftsfasen.

Figur 1-3: Oversiktskart.

Tabell 1-1: Hoveddata

Stelåga		
TILSIG		
Nedbørfelt*	km^2	11,6
Årlig tilsig til inntaket	$mill.m^3$	47,5
Spesifikk avrenning	$l/s/km^2$	130
Middelvannføring	m^3/s	1,5
Alminnelig lavvannføring	$l/s/km^2$	3
5-persentil sommer (1/5-30/9)	$l/s/km^2$	15
5-persentil vinter (1/10-30/4)	$l/s/km^2$	1,9
Restvannføring Stelåga**	m^3/s	0,70
Restvannføring Ytre Stelåga**	m^3/s	0,62
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	648
Magasinvolum Stelåvatn	mill. m^3	3,5
Avløp	moh.	6
Lengde på berørt elvestrekning	km	9,1
Brutto fallhøyde	m	642
Midlere energiekvivalent	kWh/m^3	1,52
Slukeevne, maks	m^3/s	3,3
Slukeevne, min	m^3/s	0,12
Planlagt minstevannføring, 1.7-31.8	m^3/s	0,17
Planlagt minstevannføring, 1.9-30.6	m^3/s	0,02
Sjakt, lengde	m	250
Sjakt, diameter	m	2.0
Tilløpsrør, diameter	mm	1100
Trykktunnel/Avløpstunnel, tverrsnitt	m^2	14/20
Tilløpsrør/trykktunnel/avløpstunnel, lengde	m	35/2070/1020
Overføringstunnel, total lengde	m	1320
Installert effekt, maks	MW	18,2
Brukstid	timer	3615
REGULERINGSMAGASIN		
Magasinvolum	mill. m^3	3,5
HRV	moh.	668
LRV	moh.	664
Naturhestekrefter	nat.hk	3978
PRODUKSJON* **		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	15,2
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	50,6
Produksjon, årlig middel	GWh	65,8
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad (år)	mill.kr	280,7
Utbyggingspris	Kr/kWh	4,26

* Totalt nedbørfelt, inkl. overføringer, som utnyttes i kraftverket
** Restfeltets middelvannføring ved kote 200
*** Netto produksjon der foreslått minstevannføring er fratrukket

1.5.2 Arealbruk og rettigheter

Arealbruk

Terskel i utløpet av Ytre Stelåvatnet med lukehus, overføringsinntak i Mellombekken og selve overføringen vil legge beslag på inntil 3 daa. Dam i utløpet av Stelåvatnet, overføringsinntak i Stelåvatnet og selve overføringen til Storvikåvatnet vil legge beslag på inntil 4 daa. Dam i utløpet av Storvikåvatnet med kraftverksinntak vil legge beslag på inntil 3 daa. Arealbehov for massedeponi ved Mellombekken og ovenfor Storvikåvatnet er 2 daa. Atkomstveg til tunnelpåhugget og område for deponering av masser vil legge beslag på areal i den nedre delen av utbyggingsområdet. Veien blir anslagsvis totalt 10-15 m bred og 2-300 m lang. Området for deponering av masser med atkomstvei blir om lag 14-16 daa. I tillegg kommer arealer for midlertidig lagring og arbeider samt tilknytningslinje frem til Skogheim og derfra videre i to alternativer. Tallene er oppsummert i Tabell 1-2.

Tabell 1-2: Arealbruk

Tiltak	Arealbeslag daa.
Terskel Ytre Stelåvatnet	1
Dam Stelåvatnet	2
Terskel Storvikåvatnet	1
Overføringsinntak Ytre Stelåvatnet	1
Overføringsinntak Mellombekken	1
Overføringsinntak Stelåvatnet	1
Kraftverksinntak Storvikåvatnet	1
Overføring Ytre Stelåvatnet	1
Overføring Stelåvatnet	1
Massedeponi Mellombekken	1
Massedeponi ovenfor Storvikåvatnet	1
Massedeponi nord for Ryneset	15
Reguleringssone Stelåvatnet	42
Adkomstvei Ryneset - adkomstportal	3
Kraftledning til Gjervalåga	4
Sum	76

Eiendomsforhold

Det er 17 berørte eiendommer, med 13 ulike grunneiere og grunneiersammensetninger (sameie). Statskog eier den største eiendommen, som innbefatter Ytre Stelåvatnet, Stelåvatnet og Storvikåvatnet. De fleste andre grunneierne er bosatt til Nordland fylke, som Mo i Rana og Mosjøen. Det er også noen lokale grunneiere fra Melfjordbotn. Planene er utviklet i samarbeid med Hestmann/Strandtindene reinbeitedistrikt, som tiltakshaver har inngått avtale med.

1.5.3 Dam og inntak

I utløpet av Storvikåvatnet bygges en terskel med lengde ca. 15 – 20 meter. Terskelhøyde er antatt til 1,0 - 1,5 m.

Inntaket er planlagt i Storvikåvatnet, som ligger på kote 648 (NN54). Det er ikke forutsatt regulering utover normale vannstandsvariasjoner i Storvikåvatnet. Inntaket etableres på sørøstlig side av vannet. I inntaket blir det installert varegrind, inntakskonus, lufterør, hovedstengeventil med by-passventil for oppfylling av vannvei, etc. Ved inntaket blir det også bygget et lite ventilhus der lokal strømforsyning for samband og drift av øvrig instrumentering plasseres.

1.5.4 Reguleringer

Stelåvatnet reguleres med 4 m (2 m oppdemming og 2 m senkning). Normalvannstand for Stelåvatnet ligger på kote 666,0 (NN54). HRV og LRV blir hhv. på kote 668,0 og 664,0. I utløpet av Stelåvatnet bygges en 2-3 m høy skråstilt platedam med lengde ca. 35 - 40 meter, samt et lite lukehus (evt. betongnisje) som utrustes med utstyr for slipp og loggføring av minstevannføring. Magasinvolum er 3,5 mill.m^3.

1.5.5 Overføringer

Ytre Stelåvatnet og Mellombekken

Ytre Stelåvatnet og Mellombekken overføres til Stelåvatnet. Ved sørlig bredde av Ytre Stelåvatnet, ved ca. kote 762 blir et enkelt inntak etablert. Inntaket bygges som et enkelt prefabrikkert bekkeinntak i betong. Vannet ledes til Mellombekkens nedslagsfelt via en boret overføringstunnel. Overføringstunnelen er planlagt med lengde på ca. 450 m og diameter på 1m. Utløp fra overføringstunnelen er antatt på ca. kote 755. Se Figur 1-4. Vannet renner fritt herfra og ned til neste inntak som bygges i Mellombekken på kote 680. Det blir bygget en lav terskel med lengde ca. 5 – 10 meter, samt et enkelt inntak i betong. Herfra ledes vannet gjennom en ny boret overføringstunnel til Stelåvatnet med dykket utløp under LRV. Tunnellengde er ca. 450 m. Tunneldiameter er 1m.

I utløpet av Ytre Stelåvatnet bygges en terskel med lengde ca. 15 – 20 meter og høyde på ca. 1,0 – 1,5 m.

Stelåvatnet

Stelåvatnet overføres til Storvikåvatnet. Ved sørlig bredde av Stelåvatnet blir et enkelt inntak etablert. Inntaket blir tilstrekkelig dykket under LRV for frostsikring og sikkerhetsmargin for istykkelse. Fra inntaket ledes vannet gjennom en boret overføringstunnel til Storvikåvatnets nedslagsfelt. Overføringstunnelen blir ca. 420 m lang og har diameter på 2 m. Utløpet av overføringstunnelen er planlagt på ca. kote 660. Overføringen utstyres med en fjernstyrt luke i nedstrøms ende av boret tunnelen slik at Stelåvatnet kan reguleres ved å åpne/stenge luken gradvis. Ved tunnelutløpet blir det også bygget et lite lukehus der lokal strømforsyning for samband og drift av øvrig instrumentering plasseres. Herfra renner vannet fritt ned til Storvikåvatnet. Se Figur 1-4.

Figur 1-4: Utbyggingsplan øvre del.

1.5.6 Vannvei

Fra inntaket i Storvikåvatnet føres vannet i en skråsjakt, bratt trykktunnel og et kort rør fra betongpropp til kraftstasjon i fjell. Sjaktlengde er estimert til ca. 250 m. Sjaktdiameter på 2 m er valgt ut fra vannhastighet i sjakten på ca. 1,0 m/s. Trykktunnelen er planlagt med stigning 1:5 og tverrsnitt på 14 m^2. Lengde på trykktunnelen er 2070 m. Tatt i betraktning overdekningskrav på 0,7*H, er det ikke nødvending å ha et rør i trykktunnelen. Dette avklares nærmere etter at geologiske undersøkelser er på plass. Betongproppen etableres på slutten av trykktunnelen, med en lengde på 35 m. Se Figur 1-5 og Figur 1-6.

Fra kraftstasjonen føres vannet gjennom en kombinert avløps- og adkomsttunnel til Melfjorden. Avløps- og adkomsttunnelen får tverrsnitt på ca. 20 m^2 og en helning 1:350 eller lavere. Tunnellengde er 1020 m. Påhugget til adkomsttunnelen utstyres med en port.

Konvensjonell driving er lagt til grunn. Tunnelpåhugg blir ved Melfjorden.

Ved sørøstlig bredde av Storvikåvatnet blir det etablert oppstillingsplass for sjaktboring med raiseboring (pilothull og opprømming). Trykksjakten bygges ved at det bores et pilothull ovenfra og ned i trykktunnelen. Videre rømmes trykksjakten opp til nødvendig diameter.

Figur 1-5: Utbyggingsplan nedre del.

Figur 1-6: Lengdesnitt av vannveien.

1.5.7 Kraftstasjon

Kraftstasjon bygges med maskinsal ca. 1020 m inn i fjell, like nedstrøms tunnelproppen. I maskinsalen installeres én Pelton turbin, en generator, en transformator og et kontroll- og høyspentrom. Maksimal slukeevne er 3,3 m^3/s. Minste slukeevne er 0,12 m^3/s. Turbinbytelse blir 18,2 MW. Generatoren får ytelse på 21,2 MVA og spenning på 11 kV. Generatorspenningen transformeres opp til 22 kV via en trafo med samme ytelse som generatoren.

Sprengningsvolum for maskinsalen er beregnet til ca. 5000 m^3.

1.5.8 Veier

Adkomstvei til tunnelpåhugget bygges ved at privat hyttevei ved Ryneset oppgraderes og forlenges 2-300 meter. Det bygges ikke adkomstveier oppe på fjellet til inntaket og reguleringsmagasinet, annet enn midlertidige transportveier ifm. anleggsperioden. Veien er skissert på Figur 1-7

1.5.9 Nettilknytning

Kraftverket blir tilknyttet nettet gjennom en 22 kV jordkabel langs adkomstveien i tunnelen, og fra tunnelportalen føres krafta videre langs den nye adkomstveien og videre langs offentlig vei og så langs den nye adkomstveien til Melfjordbotn kraftverk og Gjervalåga kraftverk. Jordkabelen blir om lag 3,5 km lang og ender opp ved en ny transformatorstasjon som blir etablert, litt vest av inntaksområdet til Melfjordbotn kraftverk, for felles nett-løsning for alle fire kraftverkene i Melfjorden.

Melfjordbotn transformatorstasjon og linje herfra, gjennom Gjervaldalen (primært alternativ), til Smibelg trafostasjon blir omsøkt i eget prosjekt i samarbeid med nettselskapet Arva, som også er områdekonsesjonær. Melfjordbotn transformatorstasjon får trolig spenningsnivåene 22 kV og 132 kV, siden spenningsnivået i Smibelg transformatorstasjon også er 132 kV. Se ellers vedlegg 2 og 3.

En «omkamp» om kraftlinje gjennom Gjervaldalen til Smibelg trafostasjon forutsetter bedre miljøtilpasninger og flere avbøtende tiltak ift. reindriften samt en akseptavtale med reindriften. Blåfall AS har intensjoner om å søke om utbygging av ytterlige tre kraftverk i Melfjordbotn. Om alle fire kraftverksprosjektene blir aktuelle for utbygging, vil en 132 kV kraftlinje bli bygd. Dersom det viser seg at konsesjon ikke kan gis på en kraftlinje gjennom Gjervaldalen, vil eksisterende kraftlinje langs sørsiden av Melfjorden til Øresvik trafostasjon oppgraderes vesentlig. Innledende samtaler og møter med Arva tilsier at de ønsker å gjøre «store endringer» rundt denne linjen. Det presiseres at dette trasealternativet er sekundært alternativ.

Det er ikke planlagt bygging av kraftlinjer eller sambandslinjer til tersklene, dammen og inntakene tilhørende Stelåga kraftverk. Lokal strømforsyning oppe på fjellet blir basert på solceller og vindturbin sammen med en relativt kraftig batteripakke, samt evt. også et strømaggregat som back-up løsning. Det planlegges etablert trådløse punkt-til-punkt nettverk for sambandsfunksjoner oppe på fjellet og ved dammen og inntakene. Se ellers vedlegg 2 og 3 som viser planlagt nettilknytning på kart.

1.5.10 Massetak/deponi

Massevolum fra bygging av vannveien og kraftstasjonen er estimert til 68 000 m3. På Figur 1-7 nedenfor er angitt planlagt deponeringssted som har et areal på 15 000 m2. I gjennomsnitt vil terrenghøyden her bli 3,3 meter, men i praksis vil massedeponitykkelsen variere mellom 0 til 8 – 10 meter. Dette tilsvarer ca. 50 000 m3. Vekstlaget tas bort og lagres i ranker slik at frøbeholdningen opprettholdes, og legges tilbake som toppskikt over massedeponiet ved sluttarronderingen. Det går et par mindre bekker som planlegges å ledes over deponiet. Adkomstveien til kraftverksportalen vil gå gjennom deponiområdet. Det er signalisert ovenfor kommunen og lokalsamfunnet i Melfjordbotn at en del av overskuddsmassene (foreløpig estimert til 18 000 m3) fra tunnelbyggingen kan brukes til div. molobygging ved evt. etablering av småbåthavn i Melfjordbotn.

Bygging av småbåthavn er ikke en del av Stelåga kraftverk prosjektet utover at en del av overskuddsmassene kan brukes til nevnte samfunnsnyttige formål. Det forutsettes at det inngås en egen avtale med en båtforening om dette før noe slikt kan bli en realitet.

I tillegg vil det bli behov for tre mindre deponier oppe på fjellet ifm. overføringstunnelene som beskrevet nedenfor.

Figur 1-7: Massedeponi.

<u>Overføringstunnel fra Ytre Stelåvatnet</u>
Tunnelen planlegges boret på stigning fra sør mot nord. Det etableres et midlertidig sedimenteringsbasseng på sørøstlig side av påhugget mot Ytre Stelåvatnet. Sedimenteringsbassenget vil fylles tilbake etter boringsarbeider er ferdig utført. Massevolum er estimert til ca. 1800 m3. Dersom drivemåte i stedet endres til konvensjonell tunneldrift med minste mulige tverrsnitt estimeres løsmassevolumet til 4700 m3. Se forslag til plassering av deponi i Figur 1-8.

<u>Overføringstunnel Mellombekken til Stelåvatnet</u>
Tunnelen planlegges boret på synk fra vest mot øst. Det etableres et midlertidig sedimenteringsbasseng på sørøstlig side av påhugget mot Stelåvatnet. Sedimenteringsbassenget vil fylles tilbake etter boringsarbeider er ferdig utført. Massevolumet forventes å bli om lag 1800 m3 og planlegges plassert på et egnet lokalt sted der massene kan deponeres på et stabilt sted som bestemmes nærmere i detaljplanen, men blir et sted ved siden av inntaket i Mellombekken. Dersom drivemåte i stedet endres til konvensjonell tunneldrift med minste mulige tverrsnitt estimeres massevolumet til 4700 m3.

Overføringstunnel fra Stelåvatnet
Tunnelen planlegges boret på stigning fra sør mot nord. Et midlertidig sedimenteringsbasseng etableres på nordvestlige side av Storvikåvatnet. Massevolumet fra denne overføringstunnelen fra Stelåvatnet forventes å bli om lag 1700 m³ og planlegges plassert på et egnet lokalt sted. Se forslag til plassering av massene i Figur 1-8. Dersom drivemåte i stedet endres til konvensjonell tunneldrift med minste mulige tverrsnitt estimeres massevolumet til 4500 m3.

Figur 1-8: Massedeponi ved Ytre Stelåvatnet, Mellombekken og Stelåvatnet.

1.5.11 Beskrivelse av andre løsninger

I forbindelse med planlegging av prosjektet har utbygger sett på 3 andre utbyggingsalternativer. Plassering av installasjoner er stort sett den samme, men man har sett på ulike størrelser på slukeevne og magasinstørrelser.

Man har sett på et alternativ (1) der slukeevnen reduseres til ca. halvparten av planlagt slukeevne, der generatorytelsen kommer under 10MVA og med samme magasineringskapasitet som nå omsøkt. Primær begrunnelse for et slikt alternativ var å øke prosjektets lønnsomhet på grunn av bortfall av grunnrenteskatt, men også det å holde effekten nede mtp. kapasiteten til nett-tilknytningen sammen med de tre andre småkraftprosjektene i Melfjorden. Men dette var imidlertid før spenningsnivået ble hevet til 132 kV på nett-tilknytningen. Ved en slik utbyggingsløsning blir årlig snittproduksjon 45,8 GWh, herav sommerproduksjon 30,5 GWh og vinterproduksjon 15,3 GWh.

Videre så man på et alternativ (2) der slukeevnen er lik som i alternativ (1), men med vesentlig mer magasineringskapasitet enn nå planlagt i Stelåvatnet, men også magasinkapasitet i Ytre Stelåvatnet. Primær begrunnelse for et slikt alternativ var å øke produksjonen ved å redusere flomtap, samt øke prosjektets

løfteevne siden man unngår grunnrenteskatt, men også det å holde effekten nede mtp. kapasiteten til nett-tilknytningen samlet sett sammen med de tre andre småkraftprosjektene i Melfjorden. Ved en slik utbyggingsløsning blir årlig snittproduksjon 61,9 GWh, herav sommerproduksjon 30,0 GWh og vinterproduksjon 31,9 GWh. Hovedutfordringen ved en slik utbyggingsløsning er at det blir krevende med store damanlegg, med betydelig inngrep i naturen og høye kostnader.

Til slutt så man på et alternativ (3) der slukeevnen er lik planlagt slukeevne, samt med magasineringskapasitet likt alternativ (2). Primær begrunnelse for et slikt alternativ var å øke produksjonen ved å redusere flomtap, samt ha mulighet for fleksibelt og større turbinpådrag over døgnet. Ved en slik utbyggingsløsning blir årlig snittproduksjon 64,8 GWh, herav sommerproduksjon 38,6 GWh og vinterproduksjon 26,1 GWh. Hovedutfordringen ved en slik utbyggingsløsning er at det også her blir krevende med store damanlegg, med betydelig inngrep i naturen og med høye kostnader.

Utbygger fremmer nå en nær optimal måte å bygge ut kraftverket på. Men nettinvesteringen er betydelig krevende og forutsetter en samlet utbygging av alle fire prosjektene i Melfjordbotn.

1.5.12 Utbyggingskostnader

Forventede utbyggingskostnader for valgt utbyggingsalternativ presenteres i Tabell 1-3. Endringer vil forekomme ved videre prosjektering.

Tabell 1-3: Utbyggingskostnader for Stelåga vannkraftverk.

Stelåga	mill. NOK
Reguleringsanlegg	10,7
Overføringsanlegg	24,9
Dam/inntak	8,9
Driftsvannvei	95,1
Kraftstasjon, bygningsmessig	17,0
Kraftstasjon, maskin og elektro	25,2
Kraftlinje	4,7
Transportanlegg/anleggskraft	1,0
Uforutsett	25,5
Planlegging/administrasjon	11,7
Div. tiltak (terskler, landskapspleie, med mer)	0,5
Finansiering	9,3
Anleggsbidrag	46,1
Sum utbyggingskostnader	**280,7**

Blåfall AS har intensjoner å søke om utbygging av ytterlige tre kraftverk i Melfjordbotn. Om alle fire kraftverksprosjektene blir aktuelle for utbygging, vil kostnader for utbygging av kraftlinje fordelt mellom prosjektene. Anleggsbidrag i Tabell 1-3 gjelder Stelågas andel av nettinvesteringen.

1.5.13 Forhold til Samla plan

Stelåga kraftverk som denne meldingen gjelder, har tidligere vært omtalt i Samla Plan som SP-prosjekt 66612. I Meld. St. 25 (2015-2016) (Kraft til endring) fremgår det at Samla Plan som forvaltningsverktøy skal avvikles. Stortinget har ved sin behandling av Innst. 401 S (2015-2016) gitt sin tilslutning til regjeringens forslag. En avvikling av Samla Plan innebærer at alle større vannkraftprosjekter, inkludert kategori II, kan tas opp til konsesjonsbehandling på ordinær måte.

1.6 Hydrologi

1.6.1 Overflatehydrologi

Stelåga kraftverk har et totalt nedbørfelt til inntaket (inkludert overføringer) på om lag 11,6 km², og et tilsig i henhold til NVEs avrenningskart 1991-2020 på 156 l/(s*km²), som svarer til 1,81 m³/s. Dette er et meget høyt spesifikt tilsig og 30-35 % høyere enn verdier fra NVEs forrige avrenningskart for perioden 1961-90. Av nærliggende måleserier med observasjoner så ligger Svartisdal 10-20 km mot øst og Leiråga, om lag 10 km mot sør, begge serier med observert tilsig mellom 100-105 l/(s*km²). Bogvatn 30-40 km mot nordøst har en noe lavere verdi på ca. 80 l/(s*km²). Ingen av disse feltene ligger like høyt og eksponert mot sørvest som Stelåga-prosjektet, så at tilsiget til Stelåga er høyere, vurderes realistisk. At tilsiget til Stelåga skal være nærmere 50 % høyere enn målingene i nabofeltene vurderer vi imidlertid som urealistisk. Nivået på 150-160 l/(s*km²) er også høyere enn tilsigsverdier i de mest nedbørrike områdene på Vestlandet. Dette gjør at det er valgt å sette det spesifikke tilsiget til 130 l/(s*km²), som svarer til ca 1,5 m³/s for totalfeltet. En kort observasjonsserie i Stelåvatn på slutten av 1980-tallet (159.10 Stelåvatn) hadde et tilsig i året 1988 som harmonerer med dette valget (korrigert for avvik fra normalen i det aktuelle året).

Serien Terskaldvatn ndf. har dessverre usikker geografisk plassering, og plasseringen i NVEs kartapplikasjoner er åpenbart feil. Her får vi derfor ikke estimert spesifikt tilsig eller lavvannføringer. Noen vannføringskurve er heller ikke tilgjengelig, og vi har derfor valgt å ikke benytte denne serien. Serien 156.8 Svartisdal er derfor skalert for å representere tilsiget i de ulike delfeltene. Skaleringsfaktoren for tilsiget i totalfeltet blir på 0,120. Resulterende varighetskurve, sesongvariasjon og år-år-variasjon for tilsiget i totalfeltet er vist i Figur 1-9 – Figur 1-11.

Tabell 1-4: Nøkkeldata.

	Areal km²	Eff.sjøandel %	Høyde Min-med-max	Breandel %	Q_N (obs.) l/(s*km²)
Storvikåvatnet	1.68	11.6	642-697-970	0	-
Stelåvatnet	8.0	10.9	666-920-1518	27	-
Mellombekken	0.33	0	680-950	0	-
Ytre Stelåvatnet	1.63	11.8	761-977-1307	1.8	-
Sum Stelåga	***11.6***			***19***	130*
156.27 Leiråga	44	0.1	275-494-1287	13	103
156.8 Svartisdal	122	3.9	71-902-1578	46	103
156.24 Bogvatn	36.9	8.7	660-990-1556	16	81

* Valgt verdi

Figur 1-9 Varighetskurve (blå) og kurve for tap av vann i lavvannsperioder (rød) og flom (grønn).

Figur 1-10 Normal sesongvariasjon i vannføringen.

Figur 1-11 År-år-variasjon i middelvannføring.

1.6.2 Minstevannføring

Det er beregnet spesifikke lavvannføringer for de tre målestasjonene som har representativitet for Stelåga, se Tabell 1-5. Ut fra disse verdiene vurderer vi at spesifikke verdier for Stelåga ligger nær verdiene for Svartisdal. For det 11,6 km² store totalfeltet (alle utnyttede delfelt) svarer dette til alminnelig lavvannføring, 5-persentil vinter og 5-persentil sommer på hhv. ca. 0,035 m³/s, 0,02 m³/s og 0,17 m³/s.

På dette grunnlaget foreslås et minsteslippregime med slipp av 0,02 m³/s i perioden 1. september til 30. juni og 0,17 m³/s resten av året fra Stelåvatnet.

Feltet til Ytre Stelåvatnet utgjør 1/5 av feltet ved utløpet av Ytre Stelåga i sjøen. Andelen av total minstevannføring for feltet til Ytre Stelåvatnet er 2-3 l/s om vinteren og 20-30 l/s om sommeren. Andelen er ubetydelig på dette stedet i vassdraget. Vassdraget har betydelig restfelt nedstrøms Ytre Stelåvatnet. Det foreligger ingen informasjon om fiskesamfunnet i Ytre Stelåvatnet. Basert på eksisterende kartgrunnlag vurderes det svart lite sannsynlig at vassdraget er egnet for oppvandring av anadromefisk fra sjøen. Videre undersøkelser vil avdekke om det er fuktkrevende arter i øvre deler av vassdraget som krever slipp av minstevannføring. Det foreslås derfor å slippe hele minsteslippet fra Stelåvatnet mot Stelåga. Dette vil gi et større vannvolum til Stelåga i og med at vi samler alt slipp til et sted i stedet for å fordele slippene forholdsmessig.

Tabell 1-5: Karakteristiske lavvannføringer

	Areal km²	Eff.sjøandel %	Høyde Min-med-max	Alm.lavvf. l/(s*km²)	5-pers. vinter l/(s*km²)	5-pers. sommer l/(s*km²)
156.27 Leiråga	44	0.1	275-494-1287	1.9	1.4	22
156.8 Svartisdal	122	3.9	71-902-1578	3	1.9	15
156.24 Bogvatn	36.9	8.7	660-990-1556	1.5	1.2	6

1.6.3 Driftsvannføring og produksjon

Det er beregnet produksjon for Stelåga kraftverk basert på forutsetninger som oppsummert i Tabell 1-6. Magasinet styres etter en fast styrekurve, med nedtapping om vinteren og oppfylling om sommeren.

Falltapskoeffisienten er beregnet ut fra friksjonstap/ falltap ved Qmax for vannveien, som består av et borhull, en trykktunnel og en kort rørstrekning inn mot stasjonen. Det er tillagt et fast singulærtap på 0,5 m for å ta høyde for tap som eksempelvis i inntak og bend/ tverrsnittsendringer i vannveien.

Minstevannføringen er satt til 0,02 m³/s fra 1.9-1.7 og 0,17 m³/s resten av året. Virkningsgradskurve er lagt til grunn som for én Peltonmaskin, der tap i turbin, generator og trafo er medregnet. Magasinstyrekurven er basert på en gjennomsnittlig antatt sesongvariasjon, der magasinet tappes ned i januar-mai og fylles opp om sommeren.

Det er gjort en sensitivitetsanalyse der produksjonsberegningen er kjørt med skalerte vannføringsdata fra vannmerket Tærskaldvatn. Dette gir mindre enn 5 % forskjell i årsproduksjon.

Årsproduksjon er beregnet til 65,8 GWh, hvorav 15,2 GWh er vinterkraft og 50,6 GWh sommer. Produksjonen er beregnet for 30 årsperioden 1991-2020.

Tabell 1-6: Forutsetninger og resultat produksjonsberegning.

	Qmax m³/s	Qmin m³/s	Falltapskoeff. s^2/m^5	Turbin	Brutto fall m	Prod. GWh/år	Inst.effekt. MW	Magasin Mm³
Stelåga krv.	3,3	0,116	0,040	1xPelton	642	65,8	18	3,5

1.6.4 Kraftgrunnlag/naturhestekrefter

Det er beregnet kraftgrunnlag for Stelåga i henhold til vassdragsreguleringsloven og vannfallrettighetsloven. I henhold til lovverket skal kraftgrunnlag/naturhestekrefter etter vassdragsreguleringsloven og vannfallrettighetsloven beregnes fra henholdsvis bestemmende og median reguleringskurve. Med overføring av Ytre Stelåvatn og Mellombekken og regulering av Stelåvatnet kan Stelåga kraftverk utnytte regulert vannføring til produksjon. Det skal regnes med tilsig tilsvarende totalt tilsig til alle felt. Beregningen av kraftgrunnlag er oppsummert i Tabell 1-7. Brutto fallhøyde regnes fra vannstand i Storvikåvatnet, som er uten regulering og til turbinsenter, totalt 642 m.

Prosjektet er med 3,5 Mm³ regulering (2 m oppdemming+2 m senking) konsesjonspliktig etter vassdragsreguleringsloven, men ikke etter vannfallrettighetsloven.

Tabell 1-7 Beregning av kraftgrunnlag (naturhestekrefter).

Med regulering (NVE-tilsig 1991-2020)			
	Mm³	m³/s	Mm³/år
	Magasin	Tilsig	Tilsig
Ytre Stelåvatn	0	0.21	6.6
Mellombekken	0	0.04	1.3
Stelåvatn	3.5	1.05	33.3
Inntak/ Storvikåvatnet	0	0.21	6.6
Sum	***3.50***	***1.82***	***57.30***
Reguleringsgrad	6.11 %		
Reg.vf. (bestemmende)	21.7 %	1990-2022	
Reg.vf. (median)	26.2 %	1990-2022	
Reg.vf. (bestemmende)	0.38	m³/s	
Reg.vf. (median)	0.46	m³/s	
Nat.hk (best.kurve)	**2992**	Nat.hk	
Nat.hk (median.kurve)	**3978**	Nat.hk	
Konsesjonskraft	**1.57**	GWh/år	

2 Tillatelser og forhold til offentlige planer

2.1 Nødvendige tillatelser fra offentlige styresmakter

- Utbyggere må ha tillatelse etter vassdragsreguleringsloven for å foreta inngrep i form av reguleringer eller overføringer i et vassdrag. Dette gjelder vannkraftutbygginger der man endrer vassdragets vannføring eller innsjøers nivå.
- Tilknytning av kraftverket til strømnettet vil kreve tillatelse etter energiloven.
- Tiltaket må avklares med Sametinget og Nordland fylkeskommune i henhold til undersøkelsesplikten i kulturminneloven, og det må avklares med Statsforvalteren i Nordland om anleggsarbeidene krever utslippstillatelse etter forurensingsloven.

2.2 Offentlige planer

2.2.1 Kommuneplaner

Planområdet i sin helhet ligger i LNFR-område markert i kommuneplanens arealdel (figur2-1)[1]. Det må søkes dispensasjon fra LNFR-formålet ved utbygging av vannkraft. Det stilles en rekke krav til søker ved dispensasjonssøknad, som omhandler utredning av berørte natur- og miljøverdier. Forslaget til utredningsprogram i kap. 5 skal tilfredsstille kravene til saksbehandling for de ulike fagtemaene.

Utbygging av fornybar energi nevnes ikke i kommuneplanens samfunnsdel.

Figur 2-1: Kommuneplanens arealdel, planområdet ligger i LNFR-område.

[1] https://www.rodoy.kommune.no/_f/p2/i923d8125-699a-4e81-9de8-d337ba95fbe1/8-plankart-uten-hoydekoter-2132022.pdf

2.2.2 Nasjonale planer

Storvikåvatnet, Stelåvatnet og Ytre Stelåvatnet er ikke inkludert i Verneplan for vassdrag, og er holdt utenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (se figur 2-2). Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble vernet i september 1989 og er ca. 2102 km². Nasjonalparken ble utvidet i 2020, og har nå totalareal 2192 km, hvorav ca. 6 km er sjøareal. I tillegg ble flere landskapsvernområder opprettet, inkludert Nattmoråga landskapsvernområde, som ligger vest for Ytre Stelåga.

I forarbeidene til bestemmelsen for Nattmoråga landskapsvernområde er det presisert at grensen for landskapsvernområdet går utenfor vassdraget for potensiell kraftutbygging. Det samme gjelder grensa for Svartisen nasjonalpark, der grensa ble lagt slik at den ikke er til hinder for regulering av Stelåvatnet.

Nasjonalparken ligger i Beiarn, Meløy, Rana, Rødøy, Saltdal og Bodø kommuner i Nordland fylke. Formålet med nasjonalparken er å bevare et stort sammenhengende naturområde med særegne og representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre naturinngrep.

Figur 2-2: Planområdet for Stelåga vannkraftverk ligger utenfor Verneplan for vassdrag (blå strek som gjelder Glomdalselva) og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (grønn skravur). Vi ser også litt av Nattmoråga landskapsvernområde helt til venstre i bildet (lysegrønn skravur) som også er utenfor planområdet.

2.2.3 Andre planer

Planområdet inngår ikke i noen reguleringsplaner per 17.01.2023.

Tiltaket kommer ikke i konflikt med noen fylkeskommunale planer.

Nordland fylkeskommunes regionale plan for vannkraft fra 2021 beskriver en felles regional politikk for forvaltning av vannkraftressursene og setter mål for en ønsket utvikling i Nordland fylke. Planen beskriver

også retningslinjer for vurdering av vannkraftsaker, som kan legge føringer for videre søknadsprosess. Stelågavassdragene er ikke inkludert i prioriterte fosser og vassdrag i Rødøy kommune.

3 Framdriftsplan og saksbehandling

3.1 Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen som er vist i Figur 3-1 viser foreløpig forventet fremdrift. Endringer vil forekomme frem mot konsesjonssøknad og byggestart, og justeres etter faktiske forhold. Feltarbeidene i forbindelse med melding og konsesjonssøknad ble gjennomført i felt-sesongene 2023 og 2024.

Aktivitet	2025				2026				2027				2028				2029			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Innsendelse og behandling av melding hos																				
Utarbeiding av KU og konsesjonssøknad																				
Behandling av konsesjonssøknad i NVE																				
Behandling av konsesjonssøknad i OED																				
Detaljplanlegging og behandling av detaljplan																				
Byggestart																				

Figur 3-1: Foreløpig fremdriftsplan for Stelåga vannkraftverk.

3.2 Saksbehandling

3.2.1 Fase 1 – meldingsfasen

Det er fase 1 denne meldingen gir oversikt over. I meldingen gjør tiltakshaver rede for de planene som foreligger, og de konsekvensutredningene som anses nødvendige. Formålet med meldingen er å informere om planene og å få tilbakemelding om forhold som bør vurderes i den videre planleggingen, og om mulige virkninger og konsekvenser som bør tas med når det endelige programmet for konsekvensutredningene skal utformes. Meldingen blir kunngjort i pressen og lagt ut til offentlig innsyn. Samtidig blir den sendt på høring til sentrale og lokale forvaltningsorgan og sentrale interesseforeninger. Alle som har interesser å ta vare på i denne sammenheng, kan sende dette skriftlig innen en frist på minst 6 uker etter kunngjøringsdato. NVE foretrekker at elektronisk skjema på prosjektets NVE-side benyttes, men det er også mulig å sende uttalelse per e-post til uttalelse@nve.no og med «Høringsuttalelse ##SAKSNUMMER##» i emnefeltet. Man kan også sende inn uttalelse per brevpost til NVE, postboks 5091 Majorstua, 0301 OSLO og med kopi til Blåfall AS. I høringsperioden vil NVE arrangere et åpent folkemøte der det vil bli orientert om saksgangen og utbyggingsplanene. Tidspunkt og sted for møtet vil bli kunngjort i lokalaviser. Som avslutning på meldingsfasen fastsetter NVE det endelige konsekvensutredningsprogrammet.

3.2.2 Fase 2 – utredningsfasen

I denne fasen blir konsekvensene utredet i samsvar med det fastsatte programmet, og de teknisk/økonomiske planene utvikles videre på bakgrunn av innspill fra meldingen og informasjon som kommer ut av utredningene. Fasen blir avsluttet med innsending av konsesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredninger til NVE.

3.2.3 Fase 3 – søknadsfasen

Når planleggingen er avsluttet, vil søknaden med konsekvensutredningene bli sendt til Olje- og energidepartementet (OED) v/NVE, og vil da bli behandlet etter særskilte regler. En ny brosjyre vil da orientere om videre saksgang og de endelige planene som konsesjonssøknaden bygger på. Det vil også bli arrangert et nytt åpent møte. Etter en ny høringsrunde, vil NVE utarbeide innstilling i saken og sende denne til OED. Endelig avgjørelse blir tatt av Kongen i statsråd. Store eller særlig konfliktfylte saker blir lagt fram for Stortinget. Det kan i konsesjonen settes vilkår for drift av kraftverket og gis pålegg om tiltak for å unngå eller redusere skader og ulemper.

4 Forventede konsekvenser for miljø og samfunn

Dette kapittelet tar for seg forventede konsekvenser for miljø og samfunn basert på eksisterende, kartfestet data. Forventede konsekvenser kan danne grunnlag for hva som skal som inkluderes i utredningsprogrammet. Eksisterende kunnskap kan i noen tilfeller være mangelfulle eller utdaterte, så det vil kreve videre utredninger for samtlige fagtema for å kunne fastslå faktiske konsekvenser.

4.1 Hydrologi

4.1.1 Konsekvenser for overflatehydrologi

Middelvannføringen til planlagt inntak i Storvikåvatnet med overføringer er på ca. 1,5 m³/s. Tilløpet kommer fra elvene Ytre Stelåga (Ytre Stelåvatn) og Stelåga (Mellombekken, Stelåvatn og Storvikåvatn).

Utbyggingsstrekningen i Ytre Stelåga sikres en helårlig og stabil minstevannføring nedstrøms dammen, svarende til 5-persentilene for totalfeltet. Både i Stelåga og Ytre Stelåga er det et betydelig restfelt fra inntakene og ned til utløpene i Melfjorden. Dette sikrer en naturlig variasjon i vannføringen nederst i disse elvene også etter en utbygging.

Nedenfor er forventede konsekvenser for overflatehydrologi beskrevet.

Dagens situasjon

Vannføringen ved planlagte inntak er i dag dominert av høyt tilsig i sommerhalvåret, og lave vannføringer vinterstid. Dette gir store, sesongmessige variasjoner i vannføringen, som er typisk for høyfjellsfelt i dette området. Snøsmeltingen på våren starter normalt tidlig i mai i de lavereliggende områdene, og i feltet til Stelåga og Ytre Stelåga er det både bre og oversomrig snø, som bidrar til høyt tilsig helt frem til temperaturene synker utover høsten.

De siste 30 årene var år 2011 et fuktig år for brefelt i dette området med 30-40% mer avrenning enn normalt. Dette skyldtes en mild og fuktig både sommer og høst. 2015 var et nokså normalt år, både med hensyn på midlere vannføring og variasjonen i vannføringen gjennom året. 1994 var et tørt år med stabil, kald og tørr vinter. Disse tre årene er derfor lagt til grunn for illustrasjon av endringene i vannføring i henholdsvis et fuktig, et normalt og et tørt år som følge av en utbygging av Stelåga kraftverk.

Fremtidig situasjon

Det er de to elvene Stelåga og Ytre Stelåga som blir påvirket av en utbygging. Disse elvene kommer fra høyfjellet og renner bratt i dypt nedskårede bekkedaler ned mot sjøen. Utvalgte punkt som er valgt for visning av vannføring før og etter utbygging er i begge elver på kote 200 moh. Elvene renner skjult av både de dype bekkedalene, vegetasjon (sommer) og snø (vinter). Det er likevel i området fra 100-300 moh det ventes å være mest innsyn til elvene fra fjorden.

Vannføringen i Ytre Stelåga og Stelåga vil bli redusert, mest i Stelåga.

I Ytre Stelåga utgjør Ytre Stelåvatn en liten del av nedbørfeltet, noe som gjør at restvannføringen ved kote 200 blir på 75 % (0,62 m³/s) av dagens vannføring. Det vil derfor være betydelig med vann igjen i elva også etter en utbygging, og vannføringen vil variere som i dag. Kurver for vannføring før og etter utbygging i et fuktig, et normalt og et tørt år er vist i Figur 4-1.

I Stelåga utgjør særlig feltet til Stelåvatn en relativt stor andel av nedbørfeltet, slik at restvannføringen ved kote 200 blir på 22 % (0,70 m³/s) av vannføringen i dagens situasjon. I Stelåga er det foreslått

sluppet en minstevannføring fra Stelåvatn svarende til 5-persentilene for sommer og vinter for alle feltene som utnyttes i utbyggingen selv om sommerseongen er kortet en del inn da det er korte sommersesonger i fjellområdet. Sammen med restfeltet i nedre del av elva sikrer dette også naturlige vannføringsvariasjoner etter utbygging. Kurver for vannføring før og etter utbygging i et fuktig, et normalt og et tørt år er vist i Figur 4-1.

I enkelte år vil det være flomoverløp på Stelåvatn og på Storvikåvatn, fordi tilløpet overstiger slukeevnen. Dette vil i hovedsak oppstå på sensommeren og høsten, når Stelåvatn er fylt opp, og det er langvarige perioder med nedbør. Størst andel av tiden med overløp blir på Storvikåvatn med gjennomsnittlig om lag 1,5 måneder i året, på Stelåvatn blir det i gjennomsnitt overløp 1-2 uker i året (se Figur 4-1). I volum utgjør overløpet litt under 5 % av årstilsiget i totalfeltet.

Figur 4-1: Vannføring i Ytre Stelåga før og etter utbygging i et fuktig, et normalt og et tørt år.

Figur 4-2. Vannføring i Stelåga før og etter utbygging i et fuktig, et normalt og et tørt år.

4.1.2 Magasinvolum, magasinkart og fyllingsberegninger

Ytre Stelåvatn blir uten regulering, og det etableres en terskel mot overføringstunnelen, som sikrer at det blir naturlig variasjon i vannstanden også etter en utbygging. Det bygges en liten terskel i dagens utløp for å holde vannstanden på dagens nivå. Vannstanden blir derfor i praksis som i dag, og det er ikke vist egne kurver for vannstanden her.

Storvikåvatnet blir inntaksmagasin for det planlagte kraftverket, men skal ikke reguleres. Det bygges en liten terskel i dagens utløp for å holde vannstanden på dagens nivå. Vannet blir ikke regulert, annet enn det som

er nødvendig for stabil drift av turbinen. Antall dager overløp er vist sammen med overløp for Stelåvatn i Tabell 4-1, og det blir overløp i 1-3 måneder av året. Dette kan være noe for høyt, da man i operativ drift vil optimalisere tappingen fra Stelåvatn for å minimere flomtapet også på Storvikåvatnet.

Stelåvatn reguleres ved 2 m oppdemming og 2 m senking, totalt 4 m (ca. 3,5 Mm³). Kurver for vannstand i Stelåvatn i et fuktig, et middels og et tørt år er vist i Figur 4-3 . Med forventet driftsmønster vil vannstanden bli lavere enn i dag på vinteren og høyere på sommeren. Dette skyldes at magasinet tappes ned på vinteren for økt vinterproduksjon, samtidig som noe av den etterfølgende vår-/ sommerflommen kan lagres i magasinet. På høsten vil magasinet så langt mulig holdes noe under HRV for å kunne ta unna høstflommer. På grunn av start-stoppkjøring og markedstilpasning vil vannstanden etter utbygging kunne variere periodevis hyppigere enn naturlig, både sommer og vinter.

Antallet dager med overløp på dammen blir på 1-2 måneder i fuktige år og noen få eller ingen dager i normale og tørre år. Merk likevel at det skal slippes minstevannføring fra Stelåvatn, så elva blir vannførende hele året umiddelbart nedstrøms dammen.

Tabell 4-1 Antall dager overløp.

	Fuktig år	Normalt år	Tørt år
Stelåvatn	57	7	0
Storvikåvatnet (inntaksmag.)	92	38	31

Figur 4-3. Vannstand i Stelåvatn før og etter utbygging av Stelåga kraftverk.

4.1.3 Flom

Ifølge NVEs NIFS-formelverk er middelflommen i Stelåga og Ytre Stelåga på hhv. ca. 21 og 13 m³/s (referert kote 200). Flommene i både Stelåga og Ytre Stelåga vil reduseres fordi elvene får frafført vann. Reduksjonen blir størst i Stelåga, der flomdempning i reguleringsmagasinet vil redusere flommene ytterligere. Reduksjonen i døgnmiddelflom ventes å bli i størrelsesorden 10-20 % i Ytre Stelåga og om lag 50 % i Stelåga, begge referert til kote 200 moh. Årsaken til at reduksjonen i flommene blir mindre enn reduksjonen i gjennomsnittlig vannføring, er de bratte og lavtliggende nedre delene av feltene har rask flomrespons og samtidig hyppig opptreden av regn og snøsmelting i vinterhalvåret. Det ventes ikke at reduserte flommer vil ha konsekvenser for elvene, selv om det kan gi en viss reduksjon i erosjonen.

4.1.4 Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Både i Stelåga og Ytre Stelåga reduseres vannføringen. Dette gir økt påvirkning fra omgivelsestemperaturen på vanntemperaturen, slik at vanntemperaturen vil gå ned vinterstid. På sommeren vil vanntemperaturen gå opp av samme årsak, men samtidig fraføres de øvre (og snørike) delene av nedbørfeltene, og dette gjør at vanntemperaturen vil gå opp, særlig i Stelåga.

Både Stelåga og Ytre Stelåga renner bratt ned mot Melfjorden. Dette gir rask avkjøling av vannet og tilfrysing/ kjøving når frosten kommer i perioden oktober-desember. Utover i desember og januar er det normalt et tykt snødekke i høyden, og dette gjør at tilfrysingen stopper opp.

Stelåvatn får tilført mer vann via overføringene fra vest, men det ventes ikke at dette vil ha nevneverdig betydning for hverken vanntemperatur eller islegging, da de overførte feltene ligger i samme høyde. På Stelåvatn må det etter utbygging ventes strandis i strandsonen som følge av nedtapping i vinterperioden. Normalt store snømengder og mektige snøfonner langs breddene gjør imidlertid at dette vil være lite synlig og trolig heller ikke merkbart. Sent på våren, når vannstanden stiger, vil isen sprekke opp langs land. Dette er en effekt som også er til stede i dag, men etter regulering vil oppsprekkingen skje i et bredere belte.

Lokalklimaet ventes ikke å endres nevneverdig som følge av planene.

4.1.5 Grunnvann

Redusert vannføring på utbyggingsstrekningene vil gi generelt redusert vannstandsnivå, men både Stelåga og Ytre Stelåga er bratte og renner i hovedsak på bart fjell/ blokkmark, og dette gjør at det ikke vil bli merkbare endringer i grunnvannsnivået. Rundt Stelåvatn vil grunnvannsnivået følge nivåendringene som er ventet i reguleringsmagasinet, men også her er det mye bart fjell og blokk og endringen vil ikke bli merkbar.

Det er ingen registrerte grunnvannsuttak i området.

4.1.6 Klimaendringer

Klimafremskrivninger antyder at lufttemperaturen og årsnedbøren skal øke i Nordland frem mot år 2100 (www.klimaservicesenter.no). Dette vil i fremtiden gi mer nedbør som regn på vinteren og lavere vannføring på våren og sommeren. Breavrenningen må forventes å avta som følge av gradvis redusert breareal, og isbreene vil trolig være redusert til et minimum i løpet av århundret. Mot slutten av århundret vil det i hovedsak være oversomrig snø som blir liggende over sommeren i noen år. Avrenning forårsaket av nedbør vil derfor gå opp, samtidig som breavrenningen må forventes å avta betydelig fra dagens nivå. Nettoeffekten er sannsynligvis en nedgang i årsmiddeltilsiget fra feltet. Flommene i små nedbørfelt som Stelåga ventes å øke med 40% i et fremtidig klima.

4.2 Naturmangfold

4.2.1 Naturtyper og arter

Det er kartlagt et belte med rik boreal lauvskog langs Melfjorden nord-øst, som har middels KU-verdi, og som tiltaket vil komme i delvis berøring med, siden avløps- og adkomsttunnelen bygges delvis her, og det midlertidige massedeponiet ligger akkurat i grensen. Feltarbeid vil være nødvendig for å bekrefte hvor de nøyaktige grensene til den boreale lauvskogen går, og dermed kunne nøyaktig plassere massedeponiet og påhugg for minst mulig miljøkonflikt. Området er også del av et større forvaltningsområde for bjørn. Det er registrert mange arter i tilknytning til fjorden, som en del sårbare og nært truede fuglearter langs fjorden; Alke, makrellterne, gjøk, gråmåke, og teist, samt sterkt truet hettemåke. Fravær av holmer og skjær gjør at denne delen av Melfjorden ikke utgjør noe verdifullt hekkeområde, men fjorden utgjør funksjonsområde for næringssøk hele året. Det må påregnes at disse artene kan påvirkes av tiltaket særlig i anleggsfase, selv om planområdet ikke legger fysisk beslag på fjordområder.

Det er ikke registrert sårbare arter i eller rundt planområdet pr. i dag. Planområdet er stort, og det må forventes at det kan gjøres nye funn under utredningene. Aktuelle grupper og arter som trolig kan finnes her er karplanter som alperublom (NT), issoleie (VU), rødsildre (NT), buefrytle (NT), og reinrose (NT). Det kan også være sannsynlig å oppdage fuglen tyvjo (VU). Stelåvatnet og Ytre Stelåvatnet ligger i bratt fjellterreng, med ingen eller lite vegetasjon i strandsonen. Det forventes at regulering av vannstanden ikke vil ha vesentlig påvirkning på biologisk mangfold i strandsonen. Det er flekkvis og skrinn vegetasjon rundt Storvikåvatnet. Forslag til utredningsprogram kommer i kap. 5.

Berggrunnen rundt Stelåvatnet og Ytre Stelåvatnet er klassifisert som Granittisk gneis, mens det går belter av glimmerskifer og tonalittisk gneis rundt Storvikåvatnet. Mellom Storvikåvatnet og Melfjordbotn er det stort sett Kvarts-feltspatskifre og gneiser, rusten, delvis karbonatholdige, med urene marmorlag, og granatglimmerskifer. Det er også noen flekker med ultramafisk dypbergart (NGU, kart over bergarter). Gneiser og kvarts-feltspatskifre er harde, lite eroderbare bergarter, som stort sett gir opphav til nøysom flora, mens innslag av marmor og granatglimmerskifer kan gi opphav til mere krevende flora lokalt.

4.2.2 Naturmangfold i vann og vannmiljø

Innerst i Melfjordbotn har Lurøy fiskarlag registrert gyteområder for torsk, og bestand av hyse (Plan og sjøareal, Fiskedirektoratet). Stelåvatnet har registrert forekomster av røye (1993), som klassifiseres som livskraftig. Det må forventes midlertidig økt fare for forurensing i anleggsfase, i form av slam og avrenning fra sprengning i fjell. I driftsfase vil ikke kraftverket bidra til forurensing av fjorden.

Ved regulering vil større variasjon i vanngjennomstrømming, samt kortere oppholdstid for vannet, i perioder normalt ikke påvirke vannvegetasjon, bunndyr eller fisk negativt. Planktonsamfunnene vil derimot påvirkes negativt gjennom økt utspyling og dårligere produksjonsbetingelser. På sikt vil regulering av vann gi dårligere næringsforhold for eventuell planktonspisende fisk.[2]

Raskere endringer i vannstand og vanndekket areal vil stort sett være negativt for de biologiske forholdene i strandsonen. Tørkeskader og frostskader vil kunne forekommer på vannvegetasjonene avhengig av omfanget på endringene og tid på året. Hurtige reduksjoner i vannstanden gjør mer skade enn langsomme da bunndyrene ikke klarer å følge etter og dermed strander. Stranding av fisk knyttet til strandsonen må forventes ved raske vannstandsreduksjoner. Raskere endringer i vannstand vil isolert sett ha liten betydning for planktonproduksjonen, da plankton lever fritt i vannmassene og følger passivt strømmer og bevegelser i vannet.[2]

Det er mulig å gjøre avbøtende tiltak for å minimere disse effektene, og det bør gjøres ytterligere utredninger for å kartlegge forholdene i vannmiljøene i Ytre Stelåvatnet, Stelåvatnet og Storvikåvatnet. Reguleringseffektene vil kun gjelde Stelåvatnet, som skal reguleres.

Fysiske tiltak som bygging av refuger, utjevning av strandingsutsatte områder, fordrøyningsbasseng, terskler og andre inngrep som vil dempe vannstandsendringer eller redusere konsekvensene av disse, må vurderes i hvert enkelt vassdrag der nytte veies opp mot kostnader. Ofte kan en kombinasjon av fysiske tiltak og driftsmessige endringer være det beste avbøtende tiltaket.[3]

4.3 Naturfare

4.3.1 Erosjon og sedimenttransport

Det kan påregnes noe økt utvasking av finsedimenter i reguleringssonen i Stelåvatnet, særlig i den sonen som ligger over naturlig vannstand, men det er i dag for det meste snaufjell helt ned til vannkanten og lite kortvokst vegetasjon og løsmasse sjikt. Den naturlige variasjonen i vannstanden som følge av varierende tilsig, vind oppstuving og bølgeutvasking har gitt vannene delvis en naturlig sone, hvor det lille som er av vegetasjonen er erodert bort. Denne sonen vil utvides ved en regulering. I inntaksmagasinet Storvikåvatnet

[2] Virkninger av effektregulering på biologiske forhold I vannkraftmagasin og avbøtende tiltak, ISBN 82-91904-19-7
[3] Miljøkonsekvenser av raske vannstandsendringer, Sintef og NVE 2012, ISBN 978-82-410-0768-2

vil vannstanden ikke bli regulert aktivt, og variasjonene vil være innenfor driftsmessig variasjon, slik at det ikke er ventet vesentlig økt erosjon.

Ved økt erosjon, turbiditet og tilslamming vil det hovedsakelig virke negativt på de biologiske forholdene for et magasin. Grunnvannserosjon og bølgeindusert erosjon som følge av effektregulering kan føre til løsrivelse av hele planter og effekter som vasking av planter, blottlegging av røtter og overlagring av planter med finmateriale. I dette prosjektet forventes biologisk påvirkning på land å være minimal da det er ingen eller lite vegetasjon langs vannkanten. Tørrleggingsfrekvensen, klimaforhold og årstid vil avgjøre hvor omfattende erosjonen vil bli og eventuelt hvor lenge et plantedekke vil kunne vedvare. Økt partikkelkonsentrasjon og dermed redusert siktedyp har i mange tilfeller ført til en kortvarig nedgang i planteplanktonproduksjonen. Produksjonen når imidlertid raskt sitt opprinnelige nivå ved økende siktedyp og lystilgang. Økt erosjon kan påvirke bunndyrfaunaen direkte gjennom ytterligere forringelse av naturlige habitater i strandsonen, eller gjennom tilslamming av habitatene i og under denne.[4]

4.3.2 Flom og skred

Regulering av Stelåvatnet vil gi noe reduserte flommer i vassdraget, men siden selvreguleringen i Stelåvatnet også er merkbar før regulering, vil effekten på flomstørrelsene i vassdraget trolig ikke være merkbar ved store flommer. På utbyggingsstrekningen reduseres flomvannføringene samlet sett tilsvarende slukeevnen i kraftstasjonen.

Overføring fra Ytre Stelåvatnet vil medføre mer stabil vannstand enn dagens situasjon i vannet samt gi noe reduserte flommer i vassdraget, men siden selvreguleringen i Ytre Stelåvatnet også er merkbar før regulering samt at overføringen har begrenset slukeevne, vil effekten på flomstørrelsene i vassdraget trolig ikke være merkbar ved store flommer. På utbyggingsstrekningen reduseres flomvannføringene samlet sett tilsvarende slukeevnen i overføringstunnelen.

Kraftutbyggingen med vanninntak i Storvikåvatnet vil gi noe reduserte flommer i vassdraget, men siden selvreguleringen i Storvikåvatnet også er litt merkbar før regulering, vil effekten på flomstørrelsene i vassdraget trolig ikke være særlig merkbar ved store flommer. På utbyggingsstrekningen reduseres flomvannføringene samlet sett tilsvarende slukeevnen i kraftstasjonen.

Ifølge NVEs aktsomhetskart for snøskred og steinsprang er det store områder innenfor utbyggingsfeltene som potensielt er utsatt for snøskred og steinsprang (Figur 4-4). Dette må tas høyde for ved planleggingen av prosjektene. Inntaket i Storvikåvatnet er imidlertid ikke utsatt, og damstedet på Stelåvatnet ligger helt i grensen for aktsomhetssonen.

[4] Virkninger av effektregulering på biologiske forhold I vannkraftmagasin og avbøtende tiltak, ISBN 82-91904-19-7

Figur 4-4. NVEs aktsomhetskart for snøskred og steinsprang (NVE).

I øvre deler av Ytre Stelåga og Stelåga renner elvene gjennom snaufjellområder med lite løsmasser. Elvene forventes derfor å være lite masseførende, men planområdet befinner seg i tidvis bratt terreng som gir fare for løsmasseskred. Lenge ned i begge vassdragene blir det imidlertid mer løsmasser langs elvekantene og her kan det nok skje noen mindre skredprosesser fra tid til annen, men det er sannsynlig at skredene vil ha begrenset rekkevidde. Utløpet fra vannkraftverket, og massedeponiet ved fjorden, ligger under marin grense som gir mulighet for sammenhengende forekomster av marin leire. Dette gir økt fare for kvikkleireskred ved menneskelige tiltak, utgravninger og andre terrengbelastninger. Dette må utredes ytterligere i konsekvensutredningen.

4.4 Kulturminner og kulturmiljø

Det er ikke registrert noen kulturminner i planområdet. Det er lite registrert aktivitet i området, og lite eksisterende infrastruktur, så det antas at det også har vært lite aktivitet der historisk og at det dermed ikke forventes å finne store kulturminneverdier. Dette må likevel undersøkes nærmere, og forslag til utredning er redegjort i kap. 5.

4.5 Friluftsliv

Det er ikke noen kartlagte friluftslivsområder eller friluftslivsaktivitet i eller nær planområdet. Det forventes dermed ikke at utbygging av Stelåga kraftverk vil ha noen vesentlig negativ konsekvens for friluftsliv. Det er heller ikke registrert jakt- eller fiskeaktivitet i eller nær planområdet. Det er i Google Maps markert to turruter

fra Storvikåvatnet ned til Melfjorden, og det er registrert noe aktivitet gjennom personlige blogger. En videre utredning av dette blir hensyntatt i utredningsprogrammet kapittel 5.

4.6 Landskap og inngrepsfrie områder (INON)

Naturbase beskriver tre ulike landskap for planområdet: Dypt nedskåret dallandskap med bart fjell/blokkmark rundt Stelåvatnet, tindelandskap med isbre rundt Ytre Stelåvatnet og Storvikåvatnet, og relativt åpent fjordlandskap i deler av traseen mellom Storvikåvatnet og fjorden.

Landskapet er oppdelt i flere områder med blanding av fjordlandskap, nedskåret dallandskap og tindelandskap med isbre. Det omfatter kupert ås- og fjellandskap med høydeforskjeller større enn 250 meter innenfor avstander på 1 km, og som i tillegg har tinder, egger og/eller svært bratte ås- eller fjellpartier, med stor terrengvariasjon innenfor små avstander. Områdene ligger over skoggrensen og er dominert av bart fjell og/eller blokkmark. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme (Naturbase).

Figur 4-5 viser planområdets INON-status per 2018. Øvre deler av planområdet ligger innenfor Inngrepsfrie områder sone 2, som betyr at det er naturområder som i dag ligger 1-3 km fra tyngre, teknisk inngrep. Omsøkt utbygging vil forskyve grensene for inngrepsfrie områder sone 2, sone 1, og villmarkspregede områder tilsvarende avstanden fra kraftlinjen som går gjennom planområdet i dag og planlagte tiltak ifm. bygging av kraftverket.

Det er ingen automatiske konsekvenser av plassering i inngrepsfrie naturområder, men INON er en indikator på sammenhengende naturområder med urørt natur. Sammenhengende naturområder med urørt preg har overtatt som forvaltningsverktøy, og mulig påvirkning vil bli kartlagt som del av utredningen.

Figur 4-5. Status for INON-områder i 2018.

4.7 Forurensing

Det er ikke knyttet luft- eller vannforurensing til vannkraft i driftsfase. Det må regnes med økt lokalt utslipp i anleggsfase knyttet til transport, sprengning av tunell og deponering av masser, og påfølgende avrenning i bekker og vassdrag ved sprengning i nedbørsfelt. Konsekvensene kan minimeres ved konfliktreduserende tiltak i anleggsfase, og man kan sette som mål å ha utslippsfri og fossilfri anleggsdrift i størst mulig grad.

4.8 Naturressurser

4.8.1 Jord- og skogressurser

Kraftverket berører i liten grad jord- eller skogbruksdrift, da arealet klassifiseres som snaumark uten vegetasjon. Det er et belte med høy og svært høy bonitets lauvskog langs fjorden, så det må forventes at tiltaket vil komme i berøring med et avgrenset område av dette skogbeltet. Det er innslag av impediment skog i bekkefarene.

4.8.2 Ferskvannsressurser

Vassdragene som berøres av kraftverket er ikke markert som drikkevann i kommuneplanens arealdel.

4.8.3 Mineraler og masseforekomster

Det er registrert noen dokumenterte industrimineralforekomster nær tiltaksområdet, se Figur 4-6. Nord for Melfjorden opptrer en rekke beryllførende små pegmatitter. Pegmatittene er små, men har krystaller av beryll. Det forventes at tiltaket ikke kommer i noen direkte konflikt med registrerte mineralforekomster.

Figur 4-6. Det er registrert forekomster av industrimineraler nær tiltaksområdet (NGU).

4.9 Samisk natur- og kulturgrunnlag

Tiltaksområdet er i Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. Området mellom Ytre Stelåvatnet, Stelåvatnet og Melfjordbotn er registrert i reindriftas arealbrukskart som vår-, sommer- og høstbeite for reinsdyr, samt som parrings- og kalvingsområde på henholdsvis høsten og våren (Figur 4-7):

Figur 4-7. Vår, sommer- og høstbeite for reinsdyr.

Det er også registrert merkegjerde og transportrute vest for Stelåvatnet, trekk- og flyttleier ved Stelåga, og midlertidig sperregjerde vest for Ytre Stelåvatnet. I reindriftas distriktsplan er flytting av rein over Melfjordloftan nevnt som en av tre store flytte- og trekkmønstre til og fra de sentrale barmarksbeitene i øst og vinterbeitene i vest. Tiltakets påvirkning på reindrift antas å være størst i anleggsperioden. Utbygging vil føre til forstyrrelser i beiteområdene i anleggsfase, særlig ved sprengning og ved helikoptertransport. Konsekvenser i anleggsfasen kan trolig fjernes/reduseres ved å legge anleggsarbeid til perioder på året da det ikke er rein i området eller perioder når reinsdyrene er mindre sårbare. I driftsperioden kan eventuelle installasjoner påvirke reindrifta – avhengig av hvor disse plasseres. Tilsyn med anlegget eller annen menneskelig aktivitet i området kan også medføre konsekvenser i driftsfasen. Endret vannføring i elv og endringer i islegging på innsjøer kan erfaringsmessig (og på generelt grunnlag) også påvirke rein og reindrift.

4.10 Folkehelse

Det forventes økt anleggstrafikk, i form av bakketransport og helikopter, nær tiltaksområdet og Melfjordbotn. Melfjordbotn er nærmeste bebyggelse, og her kan det oppleves støymessige og visuelle påvirkninger under, spesielt anleggsfase, men også, i driftsfase.

4.11 Næringsliv og sysselsetting

Det planlegges en gjennomføring av prosjektet med utbygging over en periode på ca. 2,5 – 3 år. Behovet for arbeidskraft vil variere mellom de ulike fasene av prosjektet, men det antas at det største behovet vil være knyttet til sprenging- og bygningsarbeider og til montering av elektromekanisk utstyr. I anleggsfasen kan tiltaket bidra til å gi oppdrag for lokale aktører innen ulike fagmiljøer som transport-, byggevare- og entreprenørbransjen samt servicenæring som catering og renhold.

I driftsperioden vil det være lite behov for arbeidskraft, men kraftverket vil gi en varig verdiøkning i Melfjordbotn-området i forbindelse med salg av produsert energi, drift og vedlikehold.

4.12 Avbøtende tiltak

Forventede konsekvenser kan unngås og minimeres ved riktige avbøtende tiltak. Slike generelle avbøtende tiltak kan være å unngå konfliktområder der man har alternative ruter og plasseringer, og unngå tidsperioder med økt konfliktnivå, som ved kalving for reindrift. Prosjektspesifikke avbøtende tiltak for hvert fagtema vil komme fram i konsesjonssøknad og konsekvensutredning i neste fase av søknadsprosessen. På høring har interessenter og myndigheter mulighet til å komme med forslag til avbøtende tiltak.

5 Forslag til utredningsprogram

I forbindelse med konsesjonssøknad skal det utarbeides en konsekvensutredning for fagtema knyttet til virkninger for miljø og samfunn. I dette kapittelet blir forslag til utredningsprogram for disse fagtemaene beskrevet. Målet med en konsekvensutredning er å beskrive positive og negative, langsiktige og kortsiktige, spesifikke og samlede konsekvenser av tiltaket, og redusere negative konsekvenser i drifts- og anleggsfasen. Forslaget til utredningsprogram sendes på høring med meldingen, og det kan forekomme endringer etter innspill og oppdatert kunnskapsgrunnlag, før det endelige utredningsprogrammet settes av NVE.

5.1 Nullalternativ

Nullalternativet er beskrivelsen av den alternative bruken og miljøtilstanden til et planområde, skulle tiltaket ikke gjennomføres. Nullalternativet skal presentere en realistisk utvikling av utredningsområdet i et 20-30 års perspektiv, inkludert vedtatte planer og tiltak som sannsynligvis vil utføres. Dette danner sammenligningsgrunnlaget for alle konsekvensvurderinger som gjøres i fagutredningene under. Nullalternativet utarbeides i konsekvensutredningen.

5.2 Metodikk

Utredninger og feltundersøkelser skal følge anerkjent metodikk og vil utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941) legges til grunn for de ulike temaene, hvis ikke annet er spesifisert. Forslag til utredningsprogram med tilhørende beskrivelse tar utgangspunkt i NVEs veileder for utredningsprogram.

5.3 Elektriske anlegg og overføringsledninger

- Kapasitetsforholdene i overføringsnettet i området skal kortfattet beskrives. Eventuelle behov for tiltak i eksisterende nett skal beskrives. Beskrivelsen skal sees i sammenheng med eventuelle andre planer for kraftproduksjon i området. Det skal redegjøres for i hvilken grad tiltaket påvirker forsyningssikkerheten og den regionale kraftbalansen.
- Kraftledningstrasé for tilknytning til eksisterende nett skal beskrives og vises på kart. Aktuelle løsninger skal vurderes. Tilknytningspunkt, spenningsnivå, tverrsnitt, mastetyper og rydde- og byggeforbudsbelte skal beskrives.
- Antall bygninger som eksponeres for kraftledninger med magnetfelt over 0,4 µT i årsgjennomsnitt skal angis. Beregningsgrunnlaget skal angis. For bygninger som eksponeres med over 0,4 µT i årsgjennomsnitt skal mulige tiltak for å redusere magnetfelt drøftes. Det skal henvises til oppdatert kunnskapsstatus og sentral forvaltningsstrategi.
- Nødvendige elektriske anlegg, inkludert nettilknytningen fra kraftverket, skal vurderes under de ulike fagtemaene på linje med de øvrige anleggsdelene.

5.4 Hydrologi

De hydrologiske tema som omtales nedenfor skal ligge til grunn for de øvrige fagutredningene som skal gjennomføres som et ledd i konsekvensutredningsprosessen.

5.4.1 Overflatehydrologi (Grunnlagsdata, vannførings- og vannstandsendringer, restvannføringer)

- Grunnlagsdata, vannførings- og vannstandsendringer, restvannføringer, flomforhold mm. skal utredes og presenteres i samsvar med NVEs veileder om" Konsesjonsbehandling av vannkraftsaker" så langt det er relevant, jf. Veilederens del IV, pkt. 3.7.
- Vannføringen før og etter utbygging skal fremstilles på kurveform for «reelle år" ("vått", "middels" og "tørt") på relevante punkter for alle alternativene.
- For hvert alternativ skal det angis hvor mange dager i året vannføringen er henholdsvis større enn største slukeevne og mindre enn minste slukeevne (tillagt planlagt minstevannføring) for de samme årene.
- Det skal redegjøres for alminnelig lavvannføring, samt 5-persentil verdien for sommer (1/5-30/9) og vinter (1/10-30/4) på de berørte strekningene som grunnlag for å kunne bestemme minstevannføring.

5.4.2 Minstevannføring

- Vurderingene bak eventuelle forslag til minstevannføring skal fremgå av KU. Det skal også begrunnes dersom det ikke foreslås å slippe minstevannføring.
- Forslag til minstevannføring skal tas inn i alle relevante hydrologiske beregninger og kurver og legges til grunn for vurderingene av konsekvenser for de øvrige fagtemaene. Dette gjelder også beregningene i forbindelse med produksjon og prosjektets økonomi som inngår i prosjektbeskrivelsen. Samtidig skal det gå fram av beregningene hva minstevannføringen ville ha gitt dersom vannet hadde vært nyttet til produksjon.
- Det skal tas bilder av de ulike, berørte elvestrekningene på ulike tallfestede vannføringer.

5.4.3 Driftsvannføring

- Det skal gis en beskrivelse av forventede hydrologiske konsekvenser (vannføringsforhold med mer) ut fra det planlagte driftsopplegget (tappestrategi, ev. effektkjøring).

5.4.4 Flom

- Flomforholdene skal vurderes basert på beregnede og/eller observerte flommer og det skal gis en vurdering av om skadeflommer øker eller minker i forhold til dagens situasjon. Skadeflomvurderingene kan knyttes opp mot en flom med gjentaksintervall på 10 år (Q10) dersom det reelle nivået for skadeflom i vassdraget er ukjent. Flomvurderingene skal også inneholde en beregning av middelflommen.

5.4.5 Magasinvolum, magasinkart og fyllingsberegninger

- For planlagte reguleringsmagasin skal det utarbeides magasinkart (dybdekart). I tillegg skal det lages kurver som viser magasinvolum og neddemmede og/eller tørrlagt areal ved forskjellige kotehøyder.
- Ut fra det driftsopplegget som ligger til grunn for reguleringa, skal det legges frem fyllingsberegninger for magasinet. Beregningene skal framstilles i kurveform for det mest gunstige, det mest ugunstige og det gjennomsnittlige fyllingsåret, alternativt 100-, 75-, 50-, 25- og 0-persentiler. Enkelte spesielle, verkelege år bør også vises.

5.4.6 Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

- Dagens forhold i de berørte områdene skal beskrives
- Mulige endringer i is- og isleggingsforhold, vanntemperatur og lokalklima skal vurderes for både anleggs- og driftsfasen.

- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.4.7 Grunnvann

- Dagens forhold i de berørte områdene skal beskrives kort.
- Det skal redegjøres kort for tiltakets virkninger for grunnvannet i de berørte nedbørfeltene i anleggs- og driftsfasen.
- Dersom tiltaket skal medføre endret grunnvannstand skal det vurderes om dette kan endre betingelsene for vegetasjon, jord- og skogbruk samt eventuelle grunnvannsuttak i området som blir berørt. Fare for drenering som følge av tunneldrift skal vurderes.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.5 Erosjon og sedimenttransport

- Dagens erosjons- og sedimentasjonsforhold i de berørte områdene skal beskrives.
- Konsekvensene av de ulike alternativene skal vurderes både for anleggs- og driftsfasen.
- Forekomst av eventuelle sidebekker med stor sedimentføring skal beskrives og vurderes.
- Sannsynligheten for økt sedimenttransport og tilslamming av vassdraget under og etter anleggsperioden skal omtales.
- Beskrivelsen av geofaglige forhold, spesielt løsmasseforekomster, skal danne en del av grunnlaget for vurderingene rundt sedimenttransport og erosjon.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvenser som kommer fram, skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.6 Naturfare

- Det skal gis en beskrivelse av dagens forhold. Om flom kan det eventuelt henvises til omtale under «Hydrologi». Både aktive prosesser og risiko for skred (fjellskred, stein- og snøskred og kvikkleireskred) skal vurderes. Det skal oppgis om berørt areal inngår i kartlagte risikosoner for flom eller skred. Dersom området ikke er kartlagt, og det er tvil om hvorvidt området har forhøyet risiko for flom eller skred, skal dette vurderes av personer med relevant fagkompetanse.
- Eventuelle konsekvenser som følge av en utbygging skal vurderes for anleggs- og driftsperioden. Det skal legges spesiell vekt på risiko for flom eller skred i områder med fremtidig anleggsvirksomhet, arealinngrep, veier, boliger eller andre steder med ferdsel.
- Dersom anlegget kan være utsatt for flom eller skred, skal sannsynlig gjentaksfrekvens beregnes for aktuelle områder, og det skal foreslås relevante tiltak, basert på teknisk forskrift til plan- og bygningsloven (TEK 10) §§ 7-2 og 7-3, med tilhørende veiledning.
- Det skal gis en kort vurdering av sannsynligheten for at anleggsarbeidet kan utløse skred e.l. med ødeleggende virkning på natur eller eiendom.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.7 Klima

Innledningsvis beskrives:

- Hvem som har utført kartlegginger, prøvetaking, beregninger m.m.
- Hvilken fagkompetanse de har og hvilke metoder som er brukt

Videre skal utredningen følge M-1941, og inneholde følgende:

- Utredningen skal minimum inneholde direkte klimagassutslipp i influensområdet.

- Utreder må vurdere levetiden til planen/tiltaket og hvor langvarige virkningene er fra tilgjengelig kunnskap/veiledning og utfra dette sette analyseperiode for utredningen.
- Innhent tilstrekkelig kunnskap gjennom eksisterende informasjon, ny kunnskapsinnhenting og beregninger. Alle klimagassutslipp som følger av planen eller tiltaket er relevant for å vurdere konsekvens av tiltaket.
- Hvilke kilder til klimagassutslipp som ikke er inkludert, og begrunnelse for dette.
- Beskriv hvilke tiltak som er vurdert for å unngå eller redusere klimagassutslippene, og hvilke tiltak som er innarbeidet i planen.
- Kommende klimaendringer vil påvirke hydrologi, erosjonsforhold og risiko for flom og skred i vassdragene fremover i tid. Det skal gjøres en overordnet vurdering av mulige virkninger av forventede klimaendringer for disse temaene basert på NVEs klimafremskrivninger i rapporten «Klima i Norge 2100» som finnes på NVEs hjemmesider.
- Eventuelle virkninger skal inngå som en del av grunnlaget for de øvrige fagutredningene i konsekvensutredningen i den grad det er relevant.
- Aktuelle tiltak for klimatilpasning skal beskrives.

5.8 Landskap

- Utredningen skal beskrive landskapet i områdene som blir påvirket av tiltaket, både på overordnet og mer detaljert nivå.
- Utredningen skal inkludere både natur- og kulturhistoriske dimensjoner ved landskapet, og ellers samordnes med og ses i lys av utredningen for kulturminner/kulturmiljø.
- Utredningen skal få frem konsekvensene av tiltaket på landskapet og landskapsopplevelsen i anleggs- og driftsfasen. Det skal legges vekt på å beskrive konsekvensene for verdifulle og viktige områder og innslag i landskapet. Inngrepene med størst landskapsmessig virkning skal visualiseres. Det skal vises på kart hvilke landskapsrom som blir påvirket.
- Det skal gjøres en konkret vurdering av tiltakets virkninger for store sammenhengende naturområder med urørt preg. Dette kan gjøres som et eget tema og/eller inngå i vurderingen av andre temaer der det er relevant. Det skal legges vekt på å beskrive eventuell fragmentering eller brudd på kontinuitet i områder som er sammenhengende i dag. I arbeidet med utredningen bør det tas utgangspunkt i INON-kart fra Miljødirektoratet. Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.9 Naturmiljø og naturmangfold

- For alle biologiske registreringer skal det oppgis dato for feltregistreringer, befaringsrute og hvem som har utført feltarbeidet og artsregistreringene.
- For hvert deltema skal mulige avbøtende tiltak vurderes i forhold til de eventuelle negative konsekvenser som kommer fram, herunder eventuelle justeringer av tiltaket. Vurderingene skal bygge på kjent og tilgjengelig informasjon om andre planer og utredede virkninger for naturmangfold.
- Vurdering av samlet belastning for naturmangfold kan konsentreres om de tiltak og inngrep som antas å kunne medføre negative virkninger for en eller flere truede eller prioriterte arter og/eller verdifulle, truede eller utvalgte naturtyper som er identifisert gjennom utredningene om naturmangfold. For disse artene/naturtypene skal det primært vurderes om de aktuelle tiltakene og inngrepene kan påvirke de fastsatte forvaltningsmålene. Det skal også vurderes om tilstanden og bestandsutviklingen til disse artene/naturtypene kan bli vesentlig berørt.

5.9.1 Geofaglige forhold

- Det skal gis en beskrivelse av de fysiske formene (geologi, kvartære former) i influensområdet. Løsmasser i nedbørfeltet skal beskrives, spesielt løsmasser i tilknytning til elveløpet. Områder med aktive prosesser som skred og andre skråningsprosesser, glasiale prosesser, frost og kjemisk forvitring skal omtales kort. Fremstillingen skal bygges opp med kart, foto eller annet egnet illustrasjonsmateriale.

- Det skal vurderes hvordan tiltaket vil påvirke geologisk mangfold på lokalitets- og landskapsnivå som følge av direkte eller indirekte inngrep i anleggs- og driftsfase.
- Beskrivelsene av geofaglige forhold skal utgjøre en del av grunnlaget for vurderingene rundt skred og sedimenttransport og erosjon.

5.9.2 Naturtyper

- Det skal gis en oversikt over rødlistede, verdifulle og utvalgte naturtypelokaliteter i tiltaks- og influensområdet som kan bli vesentlig berørt.
- I sjø skal det gis en oversikt over habitater på Ospars liste over truede og minkende habitater.
- Tiltakets virkning for overnevnte lokaliteter skal vurderes som følge av bl.a. arealbeslag, fragmentering, svekkelse/tap av landskapsøkologiske sammenhenger, kanteffekter på tilgrensende natur som følge av endrede lysforhold og mikroklima langs ryddebeltet.

5.9.3 Vannmiljø og naturmangfold i vann

Vannmiljø

- I samtlige vann berørt av tiltaket skal det innhentes bunndyrprøver. Aktuell metodikk for innsamling av bunndyr (og ev. dyreplankton) skal hovedsakelig følge gjeldende norske standarder, men kan til en viss grad tilpasses prosjektets størrelse og omfang.
- Det skal gis en enkel beskrivelse av bunndyrsamfunnet med fokus på mengde, artsfordeling og dominansforhold. Forekomst av eventuelle rødlistede arter, dyregrupper/arter som er viktige næringsdyr for fisk og arter som omfattes av Miljødirektoratets handlingsplaner skal vektlegges.
- Det skal undersøkes om elvemusling forekommer i noen av de vassdragsavsnittene som inngår i prosjektområdet.
- Ved overføringer skal risikoen for uønsket spredning av arter skal utredes.
- Tiltakets konsekvenser for bunndyr (og ev. dyreplankton) skal utredes for anleggs- og driftsfasen. Det skal gis et anslag på størrelsen av produksjonsarealene som ventes å gå tapt og hvor mye som eventuelt forblir intakt eller mindre påvirket.
- Utredningene for ferskvannsbiologi skal ses i sammenheng med fagtemaet fisk og forurensing i vann.

Naturmangfold i vann

- Undersøkelsene skal gi en oversikt over hvilke arter som finnes på berørte elvestrekninger og innsjøer. Rødlistede arter, arter som omfattes av Miljødirektoratets handlingsplaner (for eksempel ål), anadrome fiskearter, storørretstammer og arter av betydning for yrkes- og rekreasjonsfiske skal gis en nærmere beskrivelse. Det antas som svært lite sannsynlig at det er anadrome fiskearter i de berørte vassdragene.
- Det skal gis en vurdering av gyte-, oppvekst og vandringsforhold på alle relevante elve- og innsjøarealer. Viktige gyte- og oppvekstområder skal avmerkes på kart.
- Det skal gjennomføres ett prøvegarnfiske med nordiske prøvegarn (standard prøveserie bunngarn) i både Ytre Stelåvatnet, Stelåvatnet og Storvikåvatnet. Det bør vurderes om prøvegarnserien skal suppleres med flytegarn.
- Fiskebestandene skal beskrives med hensyn på artssammensetning, alderssammensetning, rekruttering, ernæring, vekstforhold og kvalitet.
- Det skal gjennomføres elektrofiske på aktuelle strekninger. Som følge av at det ofte er dårlig sikt i brevann bør det benyttes stor håv.
- Det bør i felt (basert på resultater av garn og elektrofiske) vurderes om ytterligere tilløpsbekker bør undersøkes for rekruttering.
- Eksisterende data kan benyttes dersom de er gjennomført med relevant metodikk, og er av nyere dato. Lokalkunnskap og resultater fra tidligere undersøkelser skal inngå i kunnskapsgrunnlaget.
- Konsekvensene av utbyggingen for fisk på de berørte elve- og innsjøarealene skal utredes for anleggs- og driftsfasen med vekt på eventuelle rødlistede arter, arter som omfattes av

Miljødirektoratets handlingsplaner (for eksempel ål), arter av betydning for yrkes- og rekreasjonsfiske og storørretstammer.

- Ved overføringer skal risikoen for uønsket spredning av arter skal utredes.
- Aktuelle avbøtende tiltak som skal vurderes er minstevannføring og eventuelle biotopforbedrende tiltak.. Dersom inngrepene forventes å skape vandringshindre skal det vurderes avbøtende tiltak.
- Aktuell metodikk for elektrofiske og garnfiske skal hovedsakelig følge gjeldende norske standarder, men kan til en viss grad tilpasses prosjektets størrelse og omfang. Eventuelle avvik i metodikk i forhold til gjeldende standarder beskrives og begrunnes.
- Utredningene for fisk skal ses i sammenheng med vannmiljø og forurensing i vann.

5.9.4 Landskapsøkologiske sammenhenger

- Det skal vurderes hvordan tiltaket kan påvirke artene og de økologiske og landskapsøkologiske funksjonsområdene som følge av f.eks. arealbeslag, fragmentering, svekkelse/tap av landskapsøkologiske sammenhenger, forstyrrelser og kollisjon.
- Det skal gis en oversikt over verneområder innenfor tiltaks- og influensområdet. Tiltakets virkning for naturmangfoldet i verneområdet skal beskrives, og det skal framgå om tiltaket kan være i konflikt med verneformålet. Områdene skal vises på kart sammen med tiltaket.
- Sammenhengende områder med urørt preg (SNUP) skal beskrives og vises i kart sammen med tiltaket (oversiktskart).
- Dersom tiltaket kan påvirke sammenhengende naturområder med urørt preg (SNUP), skal konsekvensen av tiltaket vurderes med fokus på arealkonsekvenser (beregning av tap og omklassifisering av inngrepsfrie naturområder (INON)), fragmentering og andre relevante faktorer.

5.9.5 Fugl

- Det skal utarbeides en oversikt over fuglearter med tilhørende økologiske (f.eks. hekkeområder) og/eller landskapsøkologiske funksjonsområder (f.eks. trekkruter) i tiltaks- og influensområdet som kan bli vesentlig berørt av tiltaket. Det skal fokuseres spesielt på arter stor og særlig stor forvaltningsinteresse, ansvarsarter, jaktbare arter, vanntilknyttede arter, rovfugl, ugler og eventuelle andre arter som er særlig sårbare for å bli påvirket av tiltaket under anleggs- eller driftsfase.
- Kartfesting av opplysninger skal skje i henhold til Miljødirektoratets retningslinjer. Dette gjelder også behandling av sensitive stedsopplysninger, som for eksempel å unnlate kartfesting av eventuelle reirlokaliteter av rødlistede rovfugler.
- Potensialet for ukjente forekomster av andre fuglearter av stor og særlig stor forvaltningsinteresse samt ansvarsarter i tiltaks- og influensområdet skal vurderes.
- Områdets verdi som trekklokalitet skal vurderes og undersøkes under trekket både vår og høst dersom det viser seg at viktige trekklokaliteter berøres av tiltaket.

5.9.6 Dyrearter

- Det skal utarbeides en oversikt over andre dyrearter og deres økologiske funksjonsområder (f.eks. yngle- og beiteområder) og landskapsøkologiske funksjonsområder (f.eks. trekkruter) om disse kan bli vesentlig berørt av tiltaket. Det skal fokuseres på stor og særlig stor forvaltningsinteresse samt ansvarsarter og viktige jaktbare arter.
- Potensialet for ukjente forekomster av øvrige dyrearter av stor og særlig stor forvaltningsinteresse samt ansvarsarter i tiltaks- og influensområdet skal vurderes.

5.9.7 Vegetasjon

- Det skal gis en oversikt over arter av stor og særlig stor forvaltningsinteresse samt ansvarsarter av karplanter, moser, lav og sopp og deres funksjonsområder som kan bli vesentlig berørt av tiltaket.

- Det skal vurderes hvordan overnevnte arter og funksjonsområder kan bli berørt som følge av bl.a. arealbeslag, fragmentering, svekkelse/tap av landskapsøkologiske sammenhenger, kanteffekter på tilgrensende natur som følge av endrede lysforhold og mikroklima langs ryddebeltet.

5.9.8 Fremmede arter

- Det skal gis en oversikt over forekomster av, og potensiale for, fremmede arter som kan spres med anleggsarbeid eller i driftsfasen, og som i det tilfelle kan skade naturmangfoldet. Behov for kartlegging skal vurderes.

5.10 Kulturminne og kulturmiljø

- Utredningen skal beskrive kulturminner og kulturmiljø i tiltaks- og influensområdet. Det skal gjøres rede for status for kulturminnene- og miljøene i forhold til kulturminneloven, plan- og bygningsloven og eventuelt pågående planarbeid.
- Alle områder som kan bli berørt av fysiske tiltak som graving, bygging, sprenging eller redusert vannføring skal befares og vurderes i forhold til automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner. Eksisterende og eventuelle nye funn skal beskrives og merkes av på kart. Potensialet for funn av ukjente automatisk fredede kulturminner skal vurderes.
- Undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 skal avklares med kulturminnemyndigheten.
- Verdien av og konsekvensene for kulturminnene og kulturmiljøene i området skal vurderes for anleggs- og driftsfasen.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.
- Utredningen skal samordnes med utredningene på «Landskap» og «Friluftsliv».

5.10.1 Samiske kulturminner og kulturmiljø

- Samiske kulturminner og kulturmiljø skal utredes etter de samme føringer som for andre kulturminner og kulturmiljø slik det er beskrevet ovenfor.
- Sametinget er myndighet for samiske kulturminner, mens fylkeskommunen har ansvaret for andre kulturminner. Begge myndigheter må kontaktes for å avklare tiltaket etter kulturminneloven.

5.11 Forurensing

5.11.1 Vannkvalitet

- Det skal gis en beskrivelse av dagens miljøtilstand for vannforekomstene som blir berørt. Eksisterende kilder til forurensning skal omtales. Dersom det eksisterer vedtatte miljømål for vannforekomstene, f.eks i forvaltningsplaner etter EUs vanndirektiv, skal dette gjøres rede for. Eventuelle overvåkningsundersøkelser i nærområdene skal beskrives.
- Utslipp til vann og grunn som tiltaket kan medføre skal beskrives. Det skal gjøres rede for konsekvenser av tiltaket i alle berørte vannforekomster i anleggs- og driftsfasen. Konsekvensene av endrete vannføringsforhold i berørte vassdrag skal vurderes med vekt på resipientkapasitet, vannkvalitet og mulige endringer i belastning.
- Eventuelle konsekvenser for vassdragenes betydning som drikkevannskilde/vannforsyning og for jordvanning skal vurderes.
- Potensiell avrenning fra planlagte massedeponier i eller nær vann/vassdrag skal spesielt vurderes i forhold til mulige effekter på fisk og ferskvannsorganismer.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket. Dette omfatter eventuelle renseanlegg, utslippsreduserende tiltak eller planlagte program for utslippskontroll og overvåkning.

- Utredningen skal baseres på prøvetaking, analyse og databearbeiding etter anerkjente metoder og eksisterende informasjon.

5.11.2 Støy og luftkvalitet

- Eksisterende støyforhold og omgivelsenes evne til å absorbere støy beskrives. Dagens luftkvalitet omtales kort.
- Tiltakets konsekvenser med tanke på støy, støvplager, rystelser og eventuelt andre aktuelle forhold skal utredes for anleggs- og driftsperioden, spesielt der dette vil forekomme nær bebyggelse.
- Det skal vurderes mulige avbøtende tiltak av negative konsekvenser, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.12 Samisk natur- og kulturgrunnlag

5.12.1 Reindrift

- Det skal gis en beskrivelse av reindriftas bruk av området og hvordan dette henger sammen med reinbeitedistriktets beitebruk gjennom året. Det skal gjøres rede for områdets funksjon og verdi for reindriften.
- Tiltakets konsekvenser for reindriften skal vurderes for anleggs- og driftsfasen.
- Det skal gjøres en vurdering av de samlede effektene av ulike planer og tiltak innenfor reinbeitedistriktet.
- Det skal innhentes informasjon fra Statsforvalteren og reinbeitedistriktet. Utredningen skal gjennomføres med basis i Landbruks- og matdepartementets veileder om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven og Vegvesenets Håndbok v712
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.13 Naturressurser

- Tiltakets konsekvenser i anleggs- og driftsfasen skal vurderes for alle deltemaene.
- For hvert deltema skal også mulige avbøtende tiltak vurderes i forhold til de eventuelle negative konsekvenser som kommer fram, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.13.1 Skogressurser

- Skogressursene i området, samt dagens bruk og utnyttelse av arealene skal beskrives. Informasjon skal bl.a. innhentes fra berørte grunneiere og rettighetshavere.
- Tiltakets konsekvenser for skogbruk skal vurderes. Størrelsen av arealer som går tapt eller forutsettes omdisponert skal oppgis, med vekt på eventuelt tap av dyrka mark.
- Betydningen av eventuelle endringer i grunnvannstanden skal vurderes i forhold til skogbruksressursene i området, jf. fagtema om grunnvann.

5.13.2 Ferskvannsressurser

- Temaet gis en kort omtale med vekt på drikkevannsforsyning og eventuelt behov til næringsvirksomhet (gårdsdrift, turisme).

5.13.3 Mineral og masseforekomster

- Eventuelle mineraler og masseforekomster, herunder sand, grus og pukk, i området skal kort beskrives. Forekomstenes lokalisering og størrelse skal fremgå av beskrivelsen.

5.14 Samfunn

5.14.1 Næringsliv og sysselsetting

- Dagens situasjon når det gjelder næringsliv og sysselsetting i området skal beskrives kort.
- Effekten av tiltaket på næringsliv og sysselsetting i området skal vurderes. Det skal gis en mest mulig konkret angivelse av behovet for vare-/tjenesteleveranser og arbeidskraft (antall årsverk) i anleggs- og driftsfasen.

5.14.2 Demografisk utvikling og bostedsbygging

- Dagens befolkningssituasjon skal beskrives kort.
- Mulige effekter på befolkningsutvikling og boligbygging som følge av tiltaket skal vurderes.

5.14.3 Tjenestetilbud og kommunal økonomi

- Dagens tjenestetilbud og kommuneøkonomi skal beskrives kort.
- Det skal gis en kort og mest mulig konkret omtale av tiltakets konsekvenser for den kommunale økonomien.
- Det skal også vurderes om tiltaket vil medføre krav til privat og kommunal tjenesteyting og eventuelt til ny kommunal infrastruktur.

5.14.4 Folkehelse

- Støy, støvplager, trafikkmessige ulemper og mulig økt risiko for ulykker knyttet til anleggsfasen skal vurderes. Temaet må sees i sammenheng med fagtemaene forurensing og sosiale forhold. Eventuelle helsemessige konsekvenser av nye kraftledninger/kabler skal vurderes.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.14.5 Friluftsliv, jakt og fiske

- Det skal kort redegjøres for naturkvaliteter, kulturkvaliteter, landskapskvaliteter, visuelle kvaliteter og annet som kan tenkes å ha betydning for naturopplevelsen i området, jf kapitlene om landskap, naturmiljø og kulturmiljø.
- Områdets egnethet for friluftsliv, jakt og fiske skal vurderes ut fra bl.a. tilgjengelighet, hvilke aktiviteter som kan utøves, lokalisering m.m.
- Det skal gjøres rede for dagens bruk av området. Dette inkluderer en beskrivelse av hvem som bruker det, hvilke aktiviteter som foregår, om området gir atkomst til andre områder av betydning for friluftsliv og om området er en del av et større friluftsområde.
- Det skal beskrives i hvilken grad viltforekomstene i området utnyttes og rekreasjonsverdien forbundet med dette.
- Det skal gis opplysninger om viktige fiskeplasser, samt eventuelle biotopjusterende og kultiverende tiltak av noe omfang. Det skal beskrives i hvilken grad fiskeressursene utnyttes og hvordan fisket er organisert.
- Det skal redegjøre for om tiltaks- og influensområdet er vernet eller sikret som friluftsområde i etter særlover eller regulert etter plan- og bygningsloven (dvs. friluftsområder med planstatus).
- Utredningen skal så langt det er relevant følge Miljødirektoratets M-1941. Utredningen skal baseres på eksisterende opplysninger og samtaler med offentlige myndigheter, organisasjoner, grunneiere og lokalt berørte.
- Mulige konsekvenser av tiltaket for friluftslivet skal vurderes for anleggs- og driftsfasen. Dette må sees i sammenheng med konsekvenser for landskap, natur- og kulturmiljø. Det skal bl.a. vurderes i hvilken grad tiltaket vil medføre endret bruk av området og hvilke brukergrupper som blir berørt av tiltaket. Det skal gis en kort vurdering av om planlagte anleggsveier kan påvirke tilgjengeligheten og bruken av området.

- Utredningen skal inneholde en kort beskrivelse av eventuelle alternative friluftsområder.
- Mulige avbøtende tiltak i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

5.15 Samlet belastning

- Det skal gis en oversikt over eksisterende og planlagte inngrep innenfor et geografisk avgrenset område som går ut over influensområdet. Det skal gjøres en vurdering av samlet belastning (tidligere kalt sumvirkninger) for tema der dette anses som konfliktfylt. Sentrale tema kan for eksempel være landskap, friluftsliv, naturmangfold og/eller reindrift.

5.16 Andre forhold

5.16.1 Massedeponier

- Planlagte områder for deponering av overskuddsmasse skal visualiseres og merkes av på kart. Aktuelle alternative plasseringer av tunnelmassene og alternativ bruk skal omtales. Det skal gjøres rede for hvordan eventuell mellomlagring av overskuddsmasser skal foregå.
- Planlagte områder for sortering og mellomlagring av toppmasser som senere skal brukes til istandsetting av berørt areal, skal merkes av på kart.

5.17 Informasjon og medvirkning

- Det skal holdes nær kontakt med berørte instanser og organisasjoner. Dette gjelder særlig reindriftsnæringen, Statsforvalterens miljøvernavdeling, fylkeskommunen, kommunen og lokale instanser/ressurspersoner med interesser i, eller kunnskap om fagfelt/næring.
- Det skal legges opp til en medvirkningsprosess som innebærer samtaler og arbeids-/ informasjonsmøter i nødvendig grad med de berørte parter i tillegg til de offentlige høringene og informasjonsmøtene.
- Informasjon om prosjektet skal legges ut på søkers nettsider.

6 Vedlegg

Vedlegg 1. Oversiktskart

Vedlegg 2. Oversiktskart. Nettilknytning primært alternativ

Vedlegg 3. Oversiktskart. Nettilknytning sekundært alternativ

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Blåfall AS	Målestokk 1:35000
Melding om planlagt utredning Stelåga kraftstasjon Oversiktskart	
Norconsult	Oppdragsnummer 52307397 / Tegningsnummer 1

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Blåfall AS	Målestokk 1:80000
Melding om planlagt utredning Stelåga kraftstasjon Oversiktskart. Nettilknytnig primært alternativ	
Norconsult	Oppdragsnummer 52307397 / Tegningsnummer 2

Tegnforklaring

- Kraftstasjon i fjell
- Avløps- og adkomsttunnel
- Inntak
- Dam

Overføringstunnel

- Deponi
- Jordkabel
- Naturvernområder
- Trykktunnel
- Vei

Eks. 22 kV kraftlinje oppgraderes til et nytt speningsnivå

Stelåga kraftstasjon

Øresvik trafostasjon

Seiskallåfjellet 745
Hanvik- 550 fjellet
Skavik- 1310 tindan
tinden 1534
Svarthei- 1469 tinden
Svartisen - Rana
Våtvika
Nordfjordneset
Melfjorden
Hyttan
Aspvika
Melfjordbotnen
Melfjordbotn
Storvatnet
Åsen
Sandvik- vatnan
Kvannli- 878 tinden
Indre Strumptinden
Sørfjellet 770
Gjerval- tjørnan
Steins- land
Klubben
Oldervika
Sørfjorden
Storå- vatnet
Kjerringviktindan 1140
Kval- 884 hovudet
Kilboghamn
Brennes- 528 hovudet
Skivika
Kvalvika
Mangå- vatnet 873
Gjervalen
Vassvika
Øresvika
Tjønnfjellet 858
hatten 1180
Sendsel- 1025 tinden
Nubben 780
Rund- 947
Ytterfjellet
Øvre Helgåvatnet
0 1 2 km

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Blåfall AS	Målestokk 1:80000
Melding om planlagt utredning Stelåga kraftstasjon Oversiktskart. Nettilknytnig sekundært alternativ	
Norconsult	Oppdragsnummer 52307397 / Tegningsnummer 3

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/7986-1

Saksbehandler: Cecilia Miltz

Dato: 17.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	50/2025	28.10.2025

Gåsvatnan landskapsvernområde - Nordlund gård - Orienteringssak

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering. Nasjonalparkstyret ber sekretariatet om å følge opp saken videre.

Bakgrunn

Gjennom sensommeren 2025 har lokale og nasjonale medier omtalt Nordlund gård ved Jarbrufjell i Gåsvatnan landskapsvernområde. Medieomtalen starte med et leserinnlegg, og fikk siden både lokal og nasjonal dekning. Omtalen har i hovedsak handlet om gårdens forfall, forsøpling og potensielle farer for dyr. I forbindelse med saken ble det stilt spørsmål til klima- og miljøministeren om hvem som har overordnet ansvar i saken og for oppfølging av ansvaret.

Klima- og miljøministeren har svart at kulturminner kan være vernet etter enten kulturminneloven eller plan- og bygningsloven. Vernemyndighetene etter disse lovene er Fylkeskommunen og Riksantikvaren for kulturminneloven, og kommunen for plan- og bygningsloven. Per i dag er Nordlund gård verken fredet etter kulturminneloven eller har formell vernestatus etter plan- og bygningsloven. Spørsmål om vurdering av gårdens verdi som kulturminne, må eventuelt tas opp med Fylkeskommunen og Riksantikvaren, eller med kommunen. I landskapsvernområdet er det blant annet forbudt med hensetting av ulike større gjenstander, forsøpling og forurensing, jf. verneforskriften §§ 3 og 10. Det er også forbudt å skade eller ødelegge kulturminner som bidrar til landskapets egenart, jf. § 6. Bestemmelsen om kulturminner i verneforskriften beskytter ikke alle spor etter menneskelig aktivitet, men retter seg mot kulturminner som anses som verneverdig, og som bidrar til landskapets egenart. Ved eventuelle brudd på verneforskriften kan verneområdestyret kreve opprydding (jf. naturmangfoldloven § 69), eller dersom kravet ikke etterkommes, gjennomføre tiltakene selv og kreve utgiftene dekket av den ansvarlige (jf. naturmangfoldloven § 71).

Formålet med vernet

Formålet med vernet av Gåsvatnan landskapsvernområde er det følgende:

Formålet med forskriften er å ta vare på et natur- og kulturlandskap av økologisk og opplevelsesmessig verdi, som Jarbudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen og Fisktjønna naturreservater bidra til å bevare et stort, sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen og landskapet gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Befaring og observasjoner

For å få et eget inntrykk av situasjonen, gjennomførte to nasjonalparkforvaltere en befaring sammen med SNO den 22. august 2025 til Nordlund gård. Befaringen omfattet kun uteområdene, og bygningene ble ikke inspisert nærmere.

Under befaringen ble det observert en hundegård som vi ikke kan se at det ble søkt om tidligere. Det lå også noen søppel rundt hundegårdene (isopor og ved) samt stålwire som potensielt kan utgjøre en fare for dyr. For øvrig fremsto eiendommen som ryddig.

Nasjonalparkforvalterne har vært i kontakt med Saltdal kommune, som også har gjennomført en befaring. Kommunen konkluderte med at eiendommen fremstår som tilfredsstillende og at det ikke er forhold som utgjør fare for liv og helse. De møtte også håndverkere på eiendommen i forbindelse med sin befaring.

Planlagte tiltak og videre oppfølging

Nasjonalparkforvalterne ble informert om at det skulle transporteres materialer til eiendommen med kjøretillatelsen som ble gitt til Lars Monsen AS i 2021 og som gjelder ut 2026. Vi regner med at søppelet som ble observert under befaringen blir ryddet opp i forbindelse med vedlikeholdsarbeidet som dette materialet antas å være tiltenkt. SNO har på avstand observert 17 nye hundegård-burer på eiendommen den 27. september 2025, men det er uklart om disse er satt opp midlertidig eller permanente.

Gjennom dialog med kommunen har det kommet frem at det er flere planer for eiendommen, blant annet riving og gjenoppbygging av bygninger i samme størrelse, oppføring av nye bygg, anlegg, hundegårder og utedo. Verneforskriften åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- § 3 tredje ledd a. ombygging og mindre utvidelse av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger
- § 3 tredje ledd b. oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus, utedo eller naust til eksisterende hytter

- § 3 tredje ledd h. riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk

Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger er tillatt uten søknad. Som vedlikehold anses nødvendige tiltak for å opprettholde nåværende eller tidligere standard. Vedlikeholdet skal ta hensyn til lokal byggeskikk og retningslinjer i forvaltningsplanen, og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

Nasjonalparkforvalterne hadde et møte med Saltdal kommune og Nordland fylkeskommunen den 10. oktober 2025, for å drøfte saken. Under møtet kom det fram at to bygninger på eiendommen er registrert i SEFRAK-registeret. I samarbeid med kommunen er det utarbeidet en oversikt over planlagte tiltak på eiendommen og hvilke som krever søknad til kommunen og hvilke som krever søknad til Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Oversikten ble sendt ut den 13. oktober 2025, sammen med informasjon om nødvendig dokumentasjon som kreves for behandling av søknader. Sekretariatet har foreløpig vurdert at både eksisterende og nye hundegårder, inkludert hundegård-burene som nylig ble observert, kan inngå som del av en samlet søknad, selv om tiltakene allerede står på eiendommen. Dette vil gi eier av Nordlund gård mulighet til å søke om alle tiltak samlet, og gi nasjonalparkstyret mulighet til en mer samlet vurdering av tiltakene.

I samme e-posten ble det presisert at tiltak ikke bør igangsettes før en eventuell tillatelse er gitt fra nasjonalparkstyret.

Det avventes nå svar på e-posten og eventuell innsending av søknad.

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/2939-5

Saksbehandler: Marte Brekke

Dato: 02.09.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	52/2025	28.10.2025

Saltfjellet landskapsvernområde- Dispensasjon fra verneforskriften til oppsett av båthus ved Nedre Viskisvann- Bjørn Karlsen og Svein Gunnar Albrigtsen

Forslag til vedtak

Bjørn Karlsen og Svein Gunnar Albrigtsen gis dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområdes § 3 for oppsett av båthus ved Nedre Viskisvann. Dispensasjon er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder kun for oppsett av båthus slik vist på vedlagte bilder og med oppgitte mål: 2,25 m bredt, 4,45 m langt, og mønehøyde på maks 1,6 m over bakken. Dispensasjonen gjelder også for enkel fundamentering med stein eller betongblokker.
- Båthuset skal stå ved punkt angitt i vedlagt kart. Båthuset skal ligge noe tilbaketrukket fra vannkanten slik at bygget blir anonymt i terrenget.
- Båthuset skal beises i bruntoner og ha torvtak. Vi minner om at uttak av torv i landskapsvernområdet vil være søknadspliktig.
- Dispensasjonen er gyldig til og med 31.12.2028. Dette innebærer at byggearbeidet må være ferdigstilt innen denne datoen.
- Alt avfall i forbindelse med byggearbeidet skal fraktes ut av verneområdet når byggearbeidet er ferdig. Dersom utfrakt av avfall må skje med motorisert kjøretøy, så skal dette skje på vinteren med snøskuter. Dette vil i så fall være søknadspliktig

Øvrige opplysninger:

Dispensasjonen gjelder kun fra verneforskriften, og er ikke en byggetillatelse. Tiltaket kan også kreve tillatelse fra kommune og grunneier. Motorisert ferdsel i forbindelse med oppsett av båthus vil kreve egen søknad.

Bakgrunn

Bjørn Karlsen og Svein Gunnar Albrigtsen søker om å få sette opp et båthus ved sørvestre del av Nedre Viskisvatn. Hytteeierne har laftet et lavt båthus som de ønsker å ha plastbåten sin i. Båthuset skal ha torvtak, brunbeises og plasseres slik at det blir mest mulig anonymt i terrenget (se vedlagte bilder). Båthuset er 2.25 meter bredt, 4.45 meter langt og mønehøyden er på 1,40 meter. Bygget skal fundamenteres på en 20 cm høy mur av stein eller betongblokker.

Bjørn Karlsen og Svein Gunnar Albrigtsen eier ei dobbelthytte sammen, som ligger i østenden av Nedre Viskisvatn. Hytteeierne deler på båten. Båten ligger per i dag i sørvestenden av vatnet. Det er svært myrete og ulendt å ta seg frem langs vatnet til fots. Det var båthus i tilknytning til hytta tidligere, men dette gikk tapt i brann for en del år siden. Nå ligger den hvite plastbåten ute, og slites av vær og vind. Søker mener også at det omsøkte båthuset vil stikke seg mindre ut i terrenget enn båten. Bilder av båthuset fra ulike vinkler følger:

Figur 1: Båtens beliggenhet i dag, i sørvestre del av Nedre Viskisvann. Det er der båten er plassert i dag at hytteeierne ønsker å sette opp båthuset.

Grunnlaget for avgjørelsen
Midtre Nordland Nasjonalparkstyret forvalter Saltfjellet landskapsvernområde, og skal behandle søknader om tiltak innen dette verneområdet.

Saltfjellet landskapsvernområde ble vernet ved kongelig resolusjon 8. september 1989, og ny verneforskrift ble vedtatt 16.10.2020.

Formålet med forskriften er å ta vare på et egenartet natur- og kulturlandskap av stor naturhistorisk, økologisk, kulturell og opplevelsesmessig verdi.

Videre er formålet med forskriften å ta vare på:

a. et stort høyfjellsområde med særlig stor kvartærgeologisk verdi i avsetninger dannet i slutten av siste istid
b. et identitetsskapende landskap preget av mange samiske og andre kulturminner
c. et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønna og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et stort, sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen og landskapet gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Ifølge verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde er det forbudt å iverksette tiltak som alene eller sammen andre kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Forbudet omfatter vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, vassdragsregulering, opplag av båter, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, uttak og fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av viltkamera, skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Verneforskriften åpner ikke opp for oppsett av båthus og søknaden må derfor behandles etter verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse i § 11. Denne presiserer at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens (nml.) § 48, når vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Nml. § 48 sier følgende:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

I denne saken vil det være relevant å vurdere søknaden etter nml. § 48 første alternativ: Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vurdering
Saltfjellet landskapsvernområde har som formål å bevare et egenartet natur- og kulturlandskap, med store kvartærgeologiske verdier. Landskapsvernområdet er også viktig som et identitetsskapende landskap som innehar mange samiske og andre kulturminner. Området er et viktig leveområde for fjellrev.

Naturmangfoldlovens § 36 sier følgende om verneformen landskapsvern: «Som landskapsvern kan vernes natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell, eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.» I et landskapsvernområde skal det ikke settes i gang tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Som hovedregel skal søknader om nybygg i verneområder behandles restriktivt. Dette gjelder særlig i områder hvor verneforskriften ikke har egne dispensasjonsbestemmelser som kan hjemle slike tiltak, og man må vurdere søknaden etter naturmangfoldlovens § 48. Forvaltningsmyndigheten må da vurdere om tiltaket er i strid med verneformålet eller om det kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Området rundt Viskisvatnan er preget av menneskelig bruk gjennom blant annet flere hytter og naust. Hyttene ble bygd rundt 70-tallet og har tilhørende naust eller båthus som ble satt opp omtrent samtidig med hyttene. I dag er det kun dobbelthytta til Bjørn Karlsen og Svein Gunnar Albrigtsen som ikke har tilhørende båthus. Deres

opprinnelige båthus gikk tapt i brann for en del år siden. Båten deres ligger derfor ute, og tæres av vær og vind. To forvaltere har vært på befaring med hytteeier for å få et ordentlig bilde av den planlagte beliggenheten. Båthuset et tenkt satt opp sørvestenden av Nedre Viskisvann, godt skjult i terrenget, og trukket noe tilbake fra vannkanten. Vegetasjonen er noe slitt der hvor båten ligger. Vegetasjonen rundt tiltaksområdet virker ellers å være triviell, med bærlyng og mosedekke. Området rundt Viskisvatnan er mye brukt til friluftsliv, og den merka turruta Nordlandsruta passerer nord for begge vatnene.

Jamfør naturmangfoldlovens (nml.) §§ 8 – 10 skal alle beslutninger som berører naturmangfold, bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Når vi vurderer virkingen av et tiltak, skal det også tas hensyn til andre påvirkninger som kan ha effekter på det samme naturmangfoldet, slik at den samlede belastningen ikke blir uakseptabel.

I kartløsningen Nordlandsatlas er det registrert arter av nasjonal forvaltingsinteresse. Blant disse er heilo, rødstilk og småspove. Saltfjellet landskapsvernområdet har ellers som formål å ivareta leveområder for den sterkt truede arten fjellrev. Nærmeste aktive hilokalitet for denne arten er registrert flere kilometer unna. Det er liten grunn til å tro at et båthus vil endre bruken av området nevneverdig, og dermed stå i fare for påvirke de ovennevnte artene negativt. Det er ikke registrert noen truede eller sårbare naturtyper, eller spesielle geologiske forekomster rundt vannene. Det er heller ikke registrert noen kulturminner i tiltaksområdet. Området er godt kartlagt gjennom opprinnelig verneplanprosess, og nyere revisjonsprosess som ble avslutta i 2020. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være godt nok til å kunne fatte vedtak i saken jamfør nml. § 8. Føre-var- prinsippet i nml. § 9 vil dermed helle ikke anvendes i denne saken.

Båthusets utforming og plassering i terrenget gjør tiltaket relativt anonymt. Det er derfor lite sannsynlig at inngrepet vil virke forstyrrende i landskapet for andre besøkende i området. Vi vurderer det slik at bygget alene ikke vil bidra til å endre landskapets karakter i noen nevneverdig grad. Tvert imot vil et lavtliggende båthus sørge for at frittliggende plastbåt skjules, noe som vil være positivt for opplevelsen av landskapet. Byggets karakter (lavt, kun plass for båt) gjør også at det er liten til ingen fare for at bygget tas i bruk til andre formål. Tatt i betraktning at bygget er utformet på en slik måte at det for allmennheten er tydelig at det er snakk om et skjul for båt, så anses ikke faren for opplevd privatisering heller å være til stede.

Samtidig skal forvaltningsmyndigheten alltid vurdere om det kan komme liknende søknader i fremtiden, hvor likebehandlingsprinsippet gjør seg gjeldende. I slike tilfeller kan en dispensasjon fra verneforskriften skape presedens.

Innenfor landskapsvernområdet er det to andre hytter ved Kjemåvatn som per i dag ikke har båthus eller tilsvarende lagringsplass for båt. En dispensasjon fra verneforskriften vil derfor ha en viss presedensvirkning. I en vurdering av samla belastning på verneområdet jf. nml. § 10, må forvaltningsmyndigheten ta høyde for at de to hyttene uten båtlagring vil kunne komme til å søke om dette. Likevel er det slik at verneområdemyndigheten står fritt til å endre praksis for dispensasjongivning, dersom denne på et tidspunkt skulle føre til for store uheldige virkninger på verneverdiene i området. Enhver søknad som må behandles etter nml. § 48 skal vurderes opp mot verneverdier i det aktuelle området, og behandles restriktivt.

Vi gjør søker oppmerksom på at tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter jf. nml. § 11. Naturmangfoldlovens § 12 er ikke relevant i denne saken.

Konklusjon
Med bakgrunn i vurderingen, vurderer vi det slik at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene i landskapsvernområdet nevneverdig. En dispensasjon etter nml. § 48 kan dermed gis for oppsett av båthus ved nedre Viskisvann.

Klageadgang:
Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir opphevet eller endret, vil klagen bli oversendt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

0 0,25 0,5 1 Kilometers

N

ST 53/2025 Eventuelt